

58

Scan

3440

2322

2322

॥ विजय कत्थूरसूरि - विरइयं ॥
सूरि चंदराय चारियं ॥

શાહ ખીમચંદ સ્વરૂપચંદ સંઘવી

શ્રી ન

૧ મંડળ

સંઘવી } મનેજીંગ
મદ્રાસી } ફરદીઆ

લાગચંદ નાનાલાલ લાકડાવાળા
બુલાલ શ્રીમનલાલ સંઘવી
ખચંદ શ્રીમનલાલ સંઘવી

વર્ગ સંખ્યા.....

પ્રાપ્તિ-સંખ્યા.....

પ્રત્ય-કાર્ડ

શ્રી ગણેશ વર્ણી દિ૦ જૈન (શોધ) સંસ્થાન

પ્રસ્થાનાગાર

નરિયા, વારાણસી-૫

પ્રત્ય નામ..... સિદ્ધિ ચંદ્રચરિત્ર
લેખક..... વિદ્યાપદકચરિત્ર

જીનનેસી

સ્થાપના વિ. સ. ૨૦૧૭ આસો સુદ ૬

॥ ॐ अर्हं नमः ॥

॥ ॐ ह्रीं अर्हं श्री स्थम्भनपार्श्वनाथाय नमः ॥

॥ पसीएज्ज सया मज्झ नेमिविन्नाणसूरिणो ॥

॥ सिरि चंदराय चरियं ॥

विस्डयारो

आयरियविजयकत्थुरसूरी

संपादगो—उवज्झाय चंदोदयविजयगणी

—प्रकाशक—

श्री स्थम्भ तीर्थ तपगच्छ जैन श्री संघ-ज्ञान-द्रव्य-साहाय्येन

श्रीनेमि-विज्ञान-कस्तूरसूरि ज्ञानमंदिर, सूरत

प्रथमावृत्तिः

विक्रमाब्द २०२७

वीर सं. २४९७

ई. स. १९७१

प्राप्तिस्थानो

१. श्रीनेमिविज्ञानकस्तूरसूरि
ज्ञानमंदिर
गोपीपुरा—मेहनरोड
सूरत.

३. जसवंतलाल गिरधरलाल
ठे. ३०९१४ जैन प्रकाशन मंदिर
डोशीवाडानी पोळ अहमदाबाद.

२. श्री स्थम्भतीर्थतपगच्छ—
जैन श्रीसंघ
ठे लाडवाडो जैन—
उपाश्रय, मु. खंभात
जि. खेडा.

४. श्रीसरस्वती पुस्तकमंडार
रतनपोळ हाथीखाना
अहमदाबाद.

सर्वहकस्वायतीकृतैव प्रकाशकेन राजतन्त्रवाहकादेशानुसारेण
पूज्य—साधु—साध्वीजीम. तथा प्राकृतना अभ्यासीओने तथा ज्ञानमंडारोने
श्रीस्थम्भतीर्थतपगच्छ जैन श्रीसंघ तरफथी सप्रेम भेट आपवामां आवशे.

मूल्यम् २-००

मुद्रक—वैद्यराजस्वामी श्रीत्रिभुवनदासजी शास्त्री श्री रामानन्द प्रिन्टिंग प्रेस कांकरियारोड अहमदाबाद—२२

॥३॥

सिरिगुरुगुणमहोदहीणं गुणसंभरणा

चरमतिथयर—सिरिवद्धमाणजिणवरवइ—विज्जमाणसासणस्स पहावगाणं

तवागच्छाहिवइ—विउसवरविणमियपायपंकय—अखंडबम्हतेय-

विराइयमुत्ति—कयंबगिरिपमुहाणेगतित्थोद्वारग—

भट्टारगायरियाणं पगुरुभगवंताणं

सिरिविजयनेमिस्सुरीसराणं

तह य

तास पट्टालंकार—समयण्णु—पसंतमुत्ति—वच्छल्लवारिहि-

सच्चरणसीलसालीणं गुरुदेवायरिय-

सिरिविजयविन्नाणस्सरिवराणं

असीममहुवगारं हिययम्मि

सविणयं सएव

संभरमाणो

—विजयकस्तूरसूरी

[चंदरायचरिए]

॥३॥

પ્રકાશકીય નિવેદન.

૧૧૫૧

અમારી સંસ્થાનું એવું કોઈ સદ્ભાગ્ય છે કે અમોને શ્રી શ્રુતજ્ઞાનની લક્ષિત કરવાનો સુઅવસર મળી રહે છે. પ્રસ્તુત “સિરિ ચંદરાય ચરિયં” નું પ્રકાશન અમારા માટે પરમ સૌભાગ્યરૂપ બને છે.

પૂજ્ય ન્યાય વિશારદ ન્યાયાચાર્ય શ્રીમાન્ ઉપાધ્યાયશ્રી યશોવિજયજી મ. કૃત “દ્રવ્યગુણુ પર્યાયનો રાસ” એ ગુજરાતી રાસ ઉપરથી શ્રીભોજસાગરજી ગણિવરે સંસ્કૃતમાં “દ્રવ્યાનુયોગ તર્કજ્ઞા” એ નામક વિશિષ્ટ કોટિનો ગ્રન્થ રચી ગુજરાતી રાસનું સંસ્કૃતીકરણ કરી સંસ્કૃત સાહિત્યમાં વૃદ્ધિ કરી છે.

તેમ પૂ. પં. શ્રી. મોહનવિજયજી મ. કૃત “ચંદ્રરાજનો રાસ” એ ગુજરાતી કૃતિ ઉપરથી પ્રસ્તુત પ્રાકૃત ચરિત્રની રચના પરમપૂજ્ય પ્રાકૃત વિશારદાચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકેસ્તૂર સૂરીશ્વરજી મહારાજે કરેલ છે કે જે આજે પ્રકાશિત કરતાં અમો આનંદ અનુભવીએ છીએ. ચરિત્રકાર આચાર્યશ્રીજીના અનેક પ્રાકૃત ગ્રન્થોથી પ્રાકૃતના અભ્યાસીઓ સારી રીતે પરિચિત છે અને તે તે ગ્રન્થોના અભ્યાસ વાચન તેમ પરિશીલનથી પ્રાકૃતભાષાના બાલ યુવક પ્રૌઢ તેમ વૃદ્ધ અભ્યાસીઓ તદ્દ વિષયક જ્ઞાન મેળવી આનંદ અનુભવે છે.

અમોને પણ વિશ્વાસ છે કે પૂર્વ ગ્રન્થોની જેમ આ ચરિત્ર પણ સર્વ કોઈ માટે ઉપયોગી બનવા સાથે અનેકને ઉપકારક બનશે.

આના સુવ્યવસ્થિત સંપાદન અંગે ચરિત્રકાર આચાર્યશ્રીજીના વિનેય શિષ્ય પૂજ્ય ઉપાધ્યાય શ્રી. ચંદ્રોદય-વિજયજી ગણિવરનો પરિશ્રમ પ્રશસ્ય છે.

તેમ મુકરીડીંગ અંગે પૂ. ગણિ શ્રી. અશોકચંદ્રવિજયજી મ. પૂ. મુનિ શ્રી જયચંદ્રવિજય મ. પૂ. મુનિ શ્રી પ્રબોધચંદ્રવિજયજી મ. પૂ. મુનિ શ્રી નરચંદ્રવિજયજી મ. પૂ. મુનિ શ્રી હીંકાર ચંદ્રવિજયજી મ. પૂ. મુનિ શ્રી કુશલચંદ્ર વિજયજી મહારાજ આદિ મુનિવરોએ કરેલ શ્રમ અવિસ્મરણીય બનેલ છે.

૧૧૫૧

ચંદ્રાય-
ચરિય

૧૧૧

આ ચરિય ગ્રંથ અંગેની પ્રસ્તાવના પાંડિત શ્રીયુત્ દાલચંદ્ર ભગવાનદાસ ગાંધી (નિવૃત્ત જૈન પાંડિત-વડોદરા રાજ્ય) એ વિશાદ રીતે લખી આપી અમોને ઉત્સાહિત કર્યા છે. જ્યારે ખંભાત-આતુર્ભાસની કલશ્રુતિનું આલેખન પાંડિત છબીલાદાસ કેશરીચંદ સંઘવીએ કર્યું છે.

પ્રકાશન અંગે દ્રવ્ય સહાય. શ્રી સ્થંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન શ્રી સંઘના જ્ઞાન દ્રવ્યમાંથી મળી છે. જેથી પ્રસ્તુત પ્રકાશન સુલભ થયું છે. અને તેનો ખરો યશ શ્રી સ્થંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન શ્રી સંઘને શિરે છે.

જ્યારે મુદ્રણ અંગેની સુઘડતા સ્વચ્છતા અંગે મુદ્રક શ્રી રામાનંદ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસના પ્રધાન સંચાલક શ્રીયુત્ શ્રી ત્રિભુવનદાસજી શાસ્ત્રીની લાગણી ન ભુલાય તેવી છે.

તેમ ભવિતવ્યતા યોગે આ પ્રકાશનના મુદ્રણ કાર્યને ત્વરિત બનાવવા અંગેની વ્યવસ્થા, કાર્યની ઝીણવટ ભરી દૃષ્ટિ અને શ્રમ સાબરમતી રામનગર જૈન પ્રવેતામ્બર મૂર્તિપૂજક શ્રી સંઘના કોષાધ્યક્ષ શ્રીયુત્ ચંદુલાલ હવજીભાઈ (ગુજરાત સ્ટેટ કંપની વાળા) નો અનુદમોનીય છે.

આમ ઉપરોક્ત સર્વ કોઈ અનુકૂળતા મળી રહેતાં અમારી સંસ્થા આ એક અપૂર્વ ગ્રન્થરત્નને પ્રકાશિત કરી રહી છે. અતિ ગૌરવની વાત તો એ છે કે પ્રસ્તુત ચરિયનો રચનાનો પ્રારંભ તેમ સમાપ્તિ જેમ ખંભાતમાં થઈ તેમ તેનો પ્રકાશન સમારોહ પણ શ્રી સ્થંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન શ્રી સંઘે. વિ. સં. ૨૦૨૭ વૈશાખ સુદ-૧૪. તા. ૬-૫-૭૧ ના રો. કેલાસ કાળજીના વરદહસ્તે અભૂતપૂર્વ ઉત્સાહથી ચરિત્રકાર મહાત્માની નિશ્રામાં ઉજવ્યો છે.

અંતમાં એજ કે પ્રસ્તુત ચરિત્રનું શ્રવણ-ચિંતન મનન સર્વ અભ્યાસીઓ કરી પોતાનું આત્મહિત સાધે એજ મનીષા.

લી.
શ્રી નેમિવિજ્ઞાન કસ્તૂરસૂરિ જ્ઞાનમંદિર
સૂરતના પ્રધાન સંચાલક
શા. શાંતિલાલ ચીમનલાલ સંઘવી

પ્રકાશકીય
નિવેદન

૧૧૧

ચંદ્રાય-
ચરિત્ર

॥૬૧॥

પ્રસ્તાવના

સુરા સન્નન વાચકો !

પ્રાકૃત ભાષાના અભ્યાસીઓને આનંદ આપનાર, તથા કથા રસિક જિજ્ઞાસુઓનાં ચિત્તોને આકર્ષનાર, સુકૃત—
દુષ્કૃત કર્મોના ફળ વિપાકનો બોધ કરાવનાર, શીલધર્મની શ્રેષ્ઠતાનું વિજ્ઞાન આપનાર પ્રસ્તુત પ્રાકૃત ભાષામય—
“સિરિયંદરાયચરિય” ચતુર્વિધ શ્રીસંધને, તથા તેવા સુમુક્ષુ ભવ્ય અધિકારીઓને આનંદ આપનાર થશે—તેવી
સંભાવના છે.

આવા રસિક બોધક ચરિત્રના રચનાર સુપ્રસિદ્ધ પ્રાકૃતભાષાના વિશારદ સિદ્ધાન્ત મહોદધિ તરીકે પ્રખ્યાત
પ્રૌઢ આચાર્ય શ્રી વિજયકસ્તૂર સૂરીશ્વરજી છે, જેઓ વર્તમાન કાળમાં વિદ્યા વ્યાસંગી સમર્થ સાહિત્યકાર તરીકે
જાણીતા છે. પ્રાચીન પૂર્વાચાર્યોની રચના શૈલીને લક્ષ્યમાં રાખી તેઓએ અત્યાર પૂર્વે અનેક બોધક ગ્રંથોની રચના
કરેલી છે.

આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય કસ્તૂરસૂરીશ્વરજીનો જન્મ અમદાવાદ (ગુજરાત)માં સંવત ૧૯૫૭ના પોષવદ ૧ના
રોજ થયો હતો. તેઓએ હીક્ષા સંવત ૧૯૭૬માં ફાગણ વદિ ૩ના મેવાડમાં સ્વીકારી હતી. સં. ૧૯૮૧માં ફાગણ
વદ ૨ના કદંબગિરિમાં તેમને પ્રવર્તક પદ પ્રાપ્ત થયું હતું. સં. ૧૯૮૪માં કારતક વદિ ૧૦ના ગણિપદ અને માગશર
સુદ ૨ના જામનગરમાં તેમને પન્ન્યાસ પદ પ્રાપ્ત થયું હતું. તથા સં. ૧૯૮૭માં. માગશર સુ. ૩ના સૂરતમાં ઉપાધ્યાય
પદ પ્રાપ્ત થયું હતું. તથા સં. ૨૦૦૧માં ફા. સુ. ૪ના બુરાનપુરમાં તેમને આચાર્ય પદ પ્રાપ્ત થયું હતું.

વિદ્યા વ્યાસંગી પ્રૌઢ આચાર્ય શ્રીવિજય કસ્તૂર સૂરીશ્વરજીએ પરોપકાર કરવા માટે ઉપયોગી અનેક ગ્રંથોની
રચના કરી છે. તેઓએ પ્રાકૃતભાષાના અભ્યાસી વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી થાય તેવી રચના (૧) પ્રાકૃત વિજ્ઞાન
પાઠમાલાસંવત ૧૯૮૫માં રચી હતી, જે સં. ૧૯૮૬માં પ્રકાશિત થઈ હતી, “પાઠઅગળ પળમાલા” સાથે

પ્રસ્તાવના

॥૬૧॥

चंदराय
चरिण

॥७॥

તેની ખીજી આવૃત્તિ સં. ૨૦૦૪માં પ્રકટ થઈ હતી, જેમાં અમારી નમ્ર પ્રસ્તાવના છે. પાછળથી તેની ત્રીજી આવૃત્તિ પણ પ્રકટ થઈ છે.

એ સિવાય (૨) સ્થાનના પાશ્વનાથ મહાત્મ્ય (૩) આરામ સોહા કહા (૪) ધણુવાલ કહા (૫) કંડુરસ કહા (પ્રા. સ) (૬) તરંગવદ કહા (સંપાદન) (૭) સિરિચંદ્ર ચરિય જેવી અનેક રચનાઓ કરી છે.

કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રીહિમચંદ્રાચાર્યના (૮) અભિધાન ચિન્તામણિ કોશની ચન્દ્રોદયા વ્યાખ્યા રચી તેઓએ સં. ૨૦૧૨માં પ્રકાશિત કરાવી હતી, તેમાં પણ અમારી પ્રસ્તાવના ને સ્થાન અપાયું છે

આચાર્ય શ્રી વિ. કસ્તૂરસૂરીશ્વરજીએ શ્રી હિમચંદ્રાચાર્ય રચિત વિશાલ દસપર્વમય સંસ્કૃત ત્રિષષ્ટિ શલાકા પુરુષ ચરિતનું પ્રાકૃતમાં રૂપાન્તર કરવાનું સાક્ષ આદ્યું છે, તેમાંના પ્રથમ પર્વને (૯) “સિરિ ઉસહણાહ ચરિય” નામથી તેઓએ સં. ૨૦૧૬માં મુંબઈમાં શ્રી ગોડી પાશ્વનાથના સાંનિધ્યમાં રચ્યું હતું, જેના સંપાદક ઉપાધ્યાય શ્રી ચન્દ્રોદય વિજય ગણિ છે. આ ગ્રંથ “શ્રાનેમિ-વિજ્ઞાન-કસ્તૂરસૂરિ-જ્ઞાનમંદિર” સૂરતથી સં. ૨૦૨૫માં પ્રકાશિત છે.

તેઓશ્રીએ રચેલી બોધક પ્રાકૃત પંચ કથાઓનો સંગ્રહ (૧૦) પાંચમ વિન્નાણુ કહા (પ્રથમ ભાગ) નામથી પ્રકાશિત પ્રથમ આવૃત્તિ પછી, તેની ખીજી આવૃત્તિ સં. ૨૦૨૪માં પૂર્વોક્ત સંસ્થા તરફથી પ્રકાશિત થયેલ છે, તેના સંપાદક તેમના પ્રશિષ્ય મુનિ જયચંદ્ર વિજય છે, તેનો ખીજો ભાગ હવે પ્રકટ થનાર જણાય છે.

તેઓએ રચેલ પ્રસ્તુત (૧૧) “સિરિચંદ્રાય ચરિય” ની રચના મુખ્યતઃ ગદ્ય પ્રાકૃતમાં ચાર ઉદ્દેશ-અધિકારમાં છે, તેમ છતાં તેમાં પ્રસંગાનુસારી સુબોધક વિવિધ પ્રાકૃત સુભાષિત સંખ્યાબદ્ધ પદો છે, તે ઘણાં મનનીય છે. તે પૂર્વાચાર્યો-કવિ વિદ્વાનોની પ્રસાદીરૂપે જાણી શકાય છે.

પ્રસ્તાવના

॥७॥

આના અંતમાં જણાવ્યા પ્રમાણે આચાર્યશ્રીએ આ પ્રાકૃત રચના સં. ૨૦૨૨માં ખંભાતમાં કરી હતી. કવિશ્રી મોહનવિજયજીએ (લટકાળા) રચેલ ગુજરાતી “ચંદ્રરાજના રાસ” ઉપરથી કરી છે—તેમ અંતમાં સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે.

આ ચરિત્રમાંથી કેટલીક ઘટના આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેવી અને કેટલાકને અસંભવિત લાગે તેવી છે. કવિ શ્રીમોહન-વિજયજી એ પ્રાકૃત, સંસ્કૃત પ્રાચીન કથા ગ્રંથને આધારે એ રાસ રચ્યો? તેની શોધ ખોળ બાકી છે. કેઈ પ્રાચીન પ્રાકૃત—મુનિસુવ્રત ચરિત્રમાં આ કથાનો આધાર હશે, તે સંશોધન કરવા જેવું છે.

આ ચરિત્ર કથા—ગ્રંથની વિષયાનુક્રમણિકા પ્રાકૃતમાં દર્શાવી છે. તથા અમે આ સાથે ગુજરાતીમાં સંક્ષિપ્તસાર દર્શાવ્યો છે, તે પરથી ચરિત્રની ઘટનાઓની માહિતી મળી શકશે. મૂળરાસ અત્યારે મારી સામે નથી, તુલનાત્મક અભ્યાસ કરનાર જિજ્ઞાસુ મૂળ ગુજરાતી રાસ સામે રાખી આ પ્રાકૃત ચરિત્ર વાંચશે, તો તેને વિશેષ આનંદ થશે તેમ ધારું છું.

શ્રી ચંદ્રરાજ—ચરિત્ર કથાનો સંક્ષિપ્તસાર

શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી નામના વીશમાં તીર્થંકરના તીર્થમાં અર્થાત્ હજારો વર્ષો પહેલાં થઈ ગયેલા શ્રીચંદ્રરાજના આ પ્રાકૃત ચરિત્રમાં ચરિત્રકારે ચાર ઉદ્દેશ—અધિકારોમાં અદ્વલુત રસ ભરી કથા ઘટના આ પ્રમાણે વર્ણવી છે.

પહેલા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૧ થી ૪૬)

મંગલ ગાથાઓ પછી જંબુદ્વીપનું વર્ણન. આભાપુરી નગરીમાં વીરસેન રાજાનું વર્ણન, શિકાર—નિમિત્ત વક્રગતિ શિક્ષિત ઘોડા દ્વારા રાજાનું અટવીમાં ગમન થાય છે. વીરસેન રાજા વાવમાં પ્રવેશ કરે છે. વીરસેન રાજાની આગળ કન્યા પોતાનો પરિચય આપે છે. ત્યાં જોગી સાથે સમાગમ થતાં, કન્યા રત્નનું રક્ષણ કરે છે.

રાજાની આગળ સેવકોનું હિત વચન, ચંદ્રાવતી કન્યા સાથે રાજાનું પાણિગ્રહણ, ચંદ્રકુમારનો જન્મ, વસંત સમયમાં રાજાનું ઉદ્યાનમાં સમાગમન.

ચંદ્રાચ-
ચરિત્ર

૧૧૧

પ્રસ્તાવના

પુત્ર-વિરહિત વીરમતી દૈવને ઉપાલંબ આપે છે, તેને આશ્વાસન આપવા કયાંકથી શુકનું આગમન થાય છે, 'પક્ષીઓ પણ ઉપકાર કરનાર થાય છે' એમ કહી શુક વીરમતીને ઉપાય દર્શાવે છે. વીરમતી કાર્ય સિદ્ધિ માટે નીકળે છે. તેને અપ્સરા તરફથી ગગનગામિની વગેરે વિદ્યાઓની પ્રાપ્તિ થાય છે, તે વિદ્યાઓ સાથે છે,

ચંદ્રકુમારને ગુણાવલી રાજકન્યા સાથે વિવાહ થાય છે. વીરસેન રાજા વૈરાગ્ય થતાં ચંદ્રકુમારને રાજ્ય આપીને ચંદ્રાવતી રાણી સાથે દીક્ષા ગ્રહણકરી અનુક્રમે નિર્વાણ સુખ મેળવે છે.

વિદ્યાભળથી ગર્વિત થયેલી વીરમતી ચંદ્રરાજ આગળ પોતાની શક્તિનું વર્ણન કરે છે અને કપટ ભર્યા વચનો વડે ગુણાવલીને સ્વાધીન કરે છે, વચન યુક્તિ વડે દેશાન્તર ગમન માટે ઉત્સાહિત કરે છે, વિમલાપુરીનું વર્ણન કરે છે. દેવતા આરાધનથી ચંદ્રરાજનું જલ્દી ઘરે આગમન થાય છે.

ચંદ્રરાજ કપટ નિદ્રાથી સૂઈ જાય છે. ચંદ્રરાજને સૂઈ ગયેલા જોઈ ગુણાવલી રાણી વીરમતી પાસે આવે છે. વીરમતીના વચનથી ચંદ્રરાજની (વસ્ત્રની ખનાવેલ પુરુષાકૃતિવાલી) સેજને કણ્ઠેરની કંખા (સોટો) થી પ્રહાર કરી ગુણાવલી પાછી આવે છે.

સહકારના આડ ઉપર ખેંસી રાતના આકાશમાર્ગે વિદ્યાના પ્રભાવથી ત્યાંથી ૧૮૦૦ કોસ દૂર રહેલી વિમલાપુરી તરફ જવાનો પ્રારંભ કરે છે. માર્ગમાં આવતા અઘટાપદ વગેરે તીર્થોનું તથા લવણ સમુદ્રનું વર્ણન.

ગુણાવલી સહિત વીરમતી અને ગુપ્તરીતે પાછળથી તે આડની બખોળમાં બેઠેલા ચંદ્રરાજનું વિમલાપુરી (પ્રાચીન પાલીતાણા સ્થાન) ના દ્વાર પર આગમન થાય છે.

ખીજા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૪૭ થી ૯૫)

વિમલાપુરીને દરવાજે રાજસેવકો ચંદ્રરાજને મળે છે, કેટલોક વિવાદ થાય છે. રાજસેવકો સાથે ચંદ્રરાજ

૧૧૨

આના અંતમાં જણાવ્યા પ્રમાણે આચાર્યશ્રીએ આ પ્રાકૃત રચના સં. ૨૦૨૨માં ખંભાતમાં કરી હતી. કવિશ્રી મોહનવિજયજીએ (લટકાળા) રચેલ ગુજરાતી “ચંદ્રાચના રાસ” ઉપરથી કરી છે—તેમ અંતમાં સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે.

આ ચરિત્રમાંથી કેટલીક ઘટના આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેવી અને કેટલાકને અસંભવિત લાગે તેવી છે. કવિ શ્રીમોહન-વિજયજી એ પ્રાકૃત, સંસ્કૃત પ્રાચીન કથા ગ્રંથને આધારે એ રાસ રચ્યો? તેની શોધ ખોળ બાકી છે. કોઈ પ્રાચીન પ્રાકૃત-મુનિસુવ્રત ચરિત્રમાં આ કથાનો આધાર હશે, તે સંશોધન કરવા જેવું છે.

આ ચરિત્ર કથા-ગ્રંથની વિષયાનુક્રમણિકા પ્રાકૃતમાં દર્શાવી છે. તથા અમે આ સાથે ગુજરાતીમાં સંક્ષિપ્તસાર દર્શાવ્યો છે, તે પરથી ચરિત્રની ઘટનાઓની માહિતી મળી શકશે. મૂળરાસ અત્યારે મારી સામે નથી, તુલનાત્મક અભ્યાસ કરનાર જિજ્ઞાસુ મૂળ ગુજરાતી રાસ સામે રાખી આ પ્રાકૃત ચરિત્ર વાંચશે, તે તેને વિશેષ આનંદ થશે તેમ ધારું છું.

શ્રી ચંદ્રાચ-ચરિત્ર કથાનો સંક્ષિપ્તસાર

શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી નામના વીશમાં તીર્થ કરના તીર્થમાં અર્થાત્ હબરો વર્ષો પહેલાં થઈ ગયેલા શ્રીચંદ્રાચના આ પ્રાકૃત ચરિત્રમાં ચરિત્રકારે ચાર ઉદ્દેશ-અધિકારોમાં અદ્ભુત રસ ભરી કથા ઘટના આ પ્રમાણે વર્ણવી છે.

પહેલા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૧ થી ૪૬)

મંગલ ગાથાઓ પછી જંબુદ્વીપનું વર્ણન. આભાપુરી નગરીમાં વીરસેન રાજાનું વર્ણન, શિકાર-નિમિત્તે વક્રગતિ શિક્ષિત ઘોડા દ્વારા રાજાનું અટવીમાં ગમન થાય છે. વીરસેન રાજા વાવમાં પ્રવેશ કરે છે. વીરસેન રાજાની આગળ કન્યા પોતાનો પરિચય આપે છે. ત્યાં જોગી સાથે સમાગમ થતાં, કન્યા રત્નનું રક્ષણ કરે છે.

રાજાની આગળ સેવકોનું હિત વચન, ચંદ્રાવતી કન્યા સાથે રાજાનું પાણિગ્રહણ, ચંદ્રકુમારનો જન્મ, વસંત સમયમાં રાજાનું ઉદ્યાનમાં સમાગમન.

સૈદરાય-
ચરિત્ર

૧૧૧

પુત્ર-વિરહિત વીરમતી દેવને ઉપાલંભ આપે છે, તેને આશ્વાસન આપવા કયાંકથી શુકનું આગમન થાય છે, 'પક્ષીઓ પણ ઉપકાર કરનાર થાય છે' એમ કહી શુક વીરમતીને ઉપાય દર્શાવે છે. વીરમતી કાર્ય સિદ્ધિ માટે નીકળે છે. તેને અપ્સરા તરફથી ગગનગામિની વગેરે વિદ્યાઓની પ્રાપ્તિ થાય છે, તે વિદ્યાઓ સાથે છે,

ચંદ્રકુમારનો ગુણાવલી રાજકન્યા સાથે વિવાહ થાય છે. વીરસેન રાજા વૈરાગ્ય થતાં ચંદ્રકુમારને રાજ્ય આપીને ચંદ્રાવતી રાણી સાથે દીક્ષા ગ્રહણકરી અનુક્રમે નિર્વાણ સુખ મેળવે છે.

વિદ્યાભળથી ગર્વિત થયેલી વીરમતી ચંદ્રરાજા આગળ પોતાની શક્તિનું વર્ણન કરે છે અને કપટ ભર્યા વચનો વડે ગુણાવલીને સ્વાધીન કરે છે, વચન યુક્તિ વડે દેશાન્તર ગમન માટે ઉત્સાહિત કરે છે, વિમલાપુરીનું વર્ણન કરે છે. દેવતા આરાધનથી ચંદ્રરાજાનું જલ્દી ઘરે આગમન થાય છે.

ચંદ્રરાજા કપટ નિદ્રાથી સૂઈ જાય છે. ચંદ્રરાજાને સૂઈ ગયેલા જોઈ ગુણાવલી રાણી વીરમતી પાસે આવે છે. વીરમતીના વચનથી ચંદ્રરાજાની (વસ્ત્રની બનાવેલ પુરુષાકૃતિવાલી) સેજને કણેરની કંખા (સોટા) થી પ્રહાર કરી ગુણાવલી પાછી આવે છે.

સહકારના ઝાડ ઉપર બેસી રાતના આકાશમાર્ગે વિદ્યાના પ્રભાવથી ત્યાંથી ૧૮૦૦ કોસ દૂર રહેલી વિમલાપુરી તરફ જવાનો પ્રારંભ કરે છે. માર્ગમાં આવતા અષ્ટાપદ વગેરે તીર્થોનું તથા લવણ સમુદ્રનું વર્ણન.

ગુણાવલી સહિત વીરમતી અને ગુપ્તરીતે પાછળથી તે ઝાડની બખોળમાં બેઠેલા ચંદ્રરાજાનું વિમલાપુરી (પ્રાચીન પાલીતાણા સ્થાન) ના દ્વાર પર આગમન થાય છે.

બીજા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૪૭ થી ૬૫)

વિમલાપુરીને દરવાજે રાજસેવકો ચંદ્રરાજાને મળે છે, કેટલોક વિવાહ થાય છે. રાજસેવકો સાથે ચંદ્રરાજા

પ્રસ્તાવના

૧૧૧

ચંદ્રાચ-

ચરિત્ર

॥૧૦॥

સિંહલ રાજાની પાસે આવે છે, તેનું સ્વાગત સન્માન થાય છે, તેનું સર્વસ્વરૂપ જાણવા માટે સિંહલરાજા વિનંતિ કરે છે. હિંસક મંત્રી વગેરેના આગ્રહથી તે પોતાનું કંઈક સ્વરૂપ પ્રકટ કરે છે.

સિંહલરાજાના કોઢિયા પુત્ર માટે પ્રેમલા લક્ષ્મી રાજ-કુંવરી પરણીને અર્પણ કરવા માટે ચંદ્રાજાને હિંસક મંત્રી સમજાવે છે. એવું અનુચિત કાર્ય ન સ્વીકારતાં ચંદ્રાજાને હિંસક મંત્રી પોતાનો પરિચય આપી મનાવે છે. સિંધ-દેશમાં આવેલ સિંહલ નગરના કનકરથ રાજા, કનકવતી મહારાણી, હું હિંસક મંત્રી અને કપિલા નામની ધાવ માતા છે.

મહારાણી કનકવતીને પુત્ર પ્રાપ્તિ માટે ચિંતા થાય છે. રાજા પુત્ર-પ્રાપ્તિ માટે અક્રમતપ દ્વારા કુલદેવીનું આરાધન કરે છે. દેવી કોઢિયો પુત્ર આપે છે, રોગ રહિત પુત્ર માટે સિંહલરાજા વિનંતિ કરે છે, તે માન્ય થતી નથી.

રાણી કનકવતીને પુત્ર-પ્રાપ્તિ થાય છે. પુત્રનો જન્મોત્સવ થાય છે, તેનું નામ કનકધ્વજ રાખવામાં આવે છે. ગુપ્ત રાખેલા રાજકુમારના દર્શન માટે નગરજનોનું આગમન થાય છે.

સિંહલપુરના વેપારીઓ વિમલાપુરીમાં આવે છે, ત્યાંના રાજા મકરધ્વજ આગળ કનકધ્વજ રાજકુમારના રૂપની પ્રસંશા કરે છે. મકરધ્વજ રાજા શિકાર નિમિત્તે નીકળે છે, ત્યાં પશુ ખીજા વ્યવહારીઓ પાસેથી કનકધ્વજ રાજકુમારના રૂપની પ્રશંસા સાંભળે છે. મકરધ્વજ રાજા પોતાની પ્રેમલા લક્ષ્મી રાજકન્યાનો કનકધ્વજ રાજકુમાર સાથે વિવાહ સંબંધ કરવા વિચાર કરે છે, તે માટે તે વેપારીઓ સાથે પોતાના પ્રધાન પુરુષોને સિંહલપુરીમાં મોકળે છે. હિંસક મંત્રી કરોડો રૂપિયા આપી તે માણસોને વશ કરે છે, એથી તેઓ રાજકુંવરને જોયા વિના વિવાહ મુદૂંતના દિવસનો નિર્ણય કરી પોતાને ઘરે આવે છે.

“કુલદેવીના વચનથી વિવાહ માટે અમારું અહિં આગમન થયું છે”. હિંસક મંત્રી ચંદ્રાજાને વિનંતી કરે છે કે “પ્રેમલા-લક્ષ્મી ને ભાડેથી પરણીને અમને આપો”. કનકધ્વજ ના નામે તેને બદલે ચંદ્રાજાનું પરણવા માટે નીકળવું. આ તરફ વરને જોઈને સાસુ વહૂને (વીરમતી અને ગુણાવલીને) વિવાહ થાય છે. નવાં વરવધૂ સારી-પાસ ખેલે છે.

પ્રસ્તાવના

॥૧૦॥

ચંદ્રાય-
ચરિણ

॥૧૧॥

લગ્ન થઈ ગયા પછી ચંદ્રરાજને નીકળી જવા માટે સિંહલ રાજા અને હિંસક મંત્રી તરફથી સૂચન થાય છે. ચંચળ ચિત્તવાળા જવાની ઈચ્છાવાળા પ્રિયને સમજી પ્રેમલા લક્ષ્મી અનેક પ્રકારના વચનો કહે છે. ચંદ્રરાજ પરણેલી પત્નીને તણ ત્યાંથી પસાર થાય છે.

ચંદ્રરાજ અડની બખોલમાં નિલીન થાય છે. આડઉપર ચઢેલી સાસુ-વહૂનો (વીરમતી અને ગુણાવલીનો) વાર્તાલાપ થાય છે, આભાપુરીમાં આગમન થાય છે. કપટનિદ્રાથી સૂઈ ગયેલા ચંદ્રરાજની નિદ્રા દૂર કરવા માટે ગુણાવલી રાણી કણેર કંબા (સોટી) સાથે આવે છે. પરસ્પર એક બીજાને વંચન કરતા ચંદ્રરાજ અને ગુણાવલીના વચન-ઉલ્લાષો થાય છે.

ત્રીજા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૯૬ થી ૧૭૬)

દંપતીની વચન-યુક્તિઓ, ચંદ્રરાજના દેહપર વિવાહનાં ચિહ્ન જોઈને સંશય થતા ગુણાવલી વીરમતીને ઉપાલાંબ આપે છે. કોપાયમાન થયેલી વીરમતી દૈવી વિદ્યાશક્તિથી ચંદ્રરાજને કૂકડો બનાવી દે છે, તે જોઈને ગુણાવલી દીનતા ભર્યાં વચનો ઉચ્ચારે છે. કૂકડાને લઈ આવેલી ગુણાવલી ઉપર વીરમતી કોપ કરે છે.

. . . શિક્ષા નિમિત્તે આવેલા મુનિરાજનો ઉપદેશ. કુંકુટરાજ ની રક્ષા કરતી-સાર સંભાળ કરતી ગુણાવલીનાં કરુણ વચનો. કૂકડાને જોઈ નગરજનોના વિવિધ વાર્તાલાપ થાય છે.

આ તરફ પતિ-વિહીન પ્રેમલા લક્ષ્મી અને હિંસક મંત્રીનો કપટ-રચવા-પ્રબંધ. પ્રેમલા લક્ષ્મીએ કનકધ્વજ કુમારનું અપમાન કરવું. હિંસક મંત્રી વગેરેએ પ્રેમલા લક્ષ્મીને “વિષકન્યા” તરીકે કલંકિત કરવી.

કલંકિત પ્રેમલા લક્ષ્મીને તેના પિતા વધ કરવા ચંડાલોને સોંપે છે. વધભૂમિ તરફ લઈ જવાતી પ્રેમલા લક્ષ્મીનો ચંડાલો સાથે વાર્તાલાપ, પોતાના પિતાને સર્વસ્વરૂપ જણાવવું.

પ્રસ્તાવના

॥૧૧॥

ચંદ્રાય
ચરિય

॥૧૨॥

રાજાએ પ્રેમલા લક્ષ્મીના વિવાહ માટે મોકલેલા પ્રધાન પુરુષોને સલામાં બોલાવવા, તેમની પાસેથી સત્યસ્વરૂપ જાણી રાજાએ નિઃશંક થવું. નિગ્રહ-યોગ્યનો નિગ્રહ કરવો.

નગરમાં પધારેલા જંઘા ચારણ મુનિઓનો ઉપદેશ. નમસ્કારમંત્રના ધ્યાનપ્રભાવથી શાસન દેવીનું વચન. પ્રેમલા લક્ષ્મીઓ યોગિનીના મુખથી પોતાના પ્રિય ચંદ્રરાજના ગુણો સાંભળવા.

ચંદ્રરાજના દર્શન ન થતાં નગરજનોનો ક્ષોભ, હિત શિક્ષા આપનાર મંત્રી ઉપર વીરમતીનો રોષ, 'વીરમતી રાજ્ય ઉપર અધિષ્ઠિત થએલી છે' એવી ઉદ્ઘોષણા પટલ દ્વારા કરાવી. કૂકડાને જોઈ મંત્રીએ ખૂંચ્યું, વીરમતીએ અસત્ય આલાપ કરવો.

હિમાલયના અધિપતિ હેમરથ રાજાએ આલાપુરીનું રાજ્ય લેવા માટે સજ્જ થવું. વીરમતી અને સુમતિ મંત્રી સાથે હેમરથનું યુદ્ધ, યુદ્ધમાં પરાલવ થતાં હેમરથ રાજાએ વીરમતીના સેવક થવું.

પોતાની પુત્રી શિવમાલા સાથે શિવકુમાર નટનું રાજસલામાં આગમન. પોતાના યશને સાંભળી કૂકડા થયેલા ચંદ્રરાજાએ નટરાજને દાન આપવું. નિયમ વિરુદ્ધ દાન જોઈ વીરમતીને રોષ થાય છે. બીજે દિવસે પણ કૂકડાએ રહેલ રાજાએ દાન આપવું. કૂકડા રાજાએ પક્ષીની ભાષામાં 'દાનમાં પોતાને માગવા માટે' શિવમાલાને કહેવું. વીરમતી આગળ નટરાજે દાનમાં કૂકડાની માંગણી કરી. કુર્કટરાજના વિયોગમાં ગુણાવલીનો વિલાપ. વીરમતી કુર્કટ રાજાનું પાંજરું નટરાજને સોંપે છે, તેને લઈ નટો નગરમાંથી નીકળી જાય છે.

દેશાન્તરમાં ભમતા તે નટો અનુક્રમે સિંહલપુરમાં આવે છે. સિંહલપુર-નરેશના સુભટો સાથે નટરાજના સૈનિકોને યુદ્ધ થતાં સિંહલરાજ પલાયન કરી જાય છે.

પ્રસ્તાવના

॥૧૨॥

ચંદ્રાય-
ચરિય

॥૧૩॥

નટોનું પોતનપુર નગરમાં આગમન થતાં, ત્યાં દ્રમક (રંક) ના વચનને સાંભળી શેઠપુત્ર લીલાધરને પરદેશગમન માટે વિચાર થાય છે. નિમિત્તિયાઓએ પ્રયાણનું મુહૂર્ત “કૂકડો અવાજ કરે ત્યારે” કરવા આપ્યું. કુર્કુટરાજના શબ્દને સાંભળી લીલાધરનું વિદેશગમન. પ્રિય વિરહિણી લીલાવતીનો કુર્કુટરાજ સાથે વાર્તાલાપ.

નટોનું વિમલાપુરીમાં આગમન. પ્રેમલાલક્ષ્મીની ડાળી આંખનું ફરકવું. નટોનું રાજસભામાં આગમન. પ્રેમલાલક્ષ્મીને જોઈ કુર્કુટરાજનું હર્ષથી નાચવું. બન્નેનું દષ્ટિ મિલન.

ચોથા ઉદ્દેશમાં

(પૃ. ૧૭૮ થી ૨૬૪)

વિમલાપુરીના રાજાએ નટરાજ પાસેથી ચંદ્રરાજનો વૃત્તાન્ત સાંભળ્યો. પ્રેમલાલક્ષ્મીની કુર્કુટરાજને ગ્રહણ કરવાની ઇચ્છા, તે માટે રાજાએ નટરાજ પાસે જવું. કુર્કુટરાજની આગળ પ્રેમલાલક્ષ્મીએ પોતાનું હૃદય પ્રકટ કરવું. કુર્કુટરાજની સાથે પ્રેમલાલક્ષ્મીનું પુંડરીકગિરિની જાત્રા નિમિત્તે નીકળવું. કુર્કુટરાજનું સૂર્યકુંડમાં પડવું અને ૧૬ વર્ષ પછી કૂકડાપણું તણ ચંદ્રરાજ તરીકે પ્રકટ થવું. શ્રી ઋષભજિનેશ્વરનું અર્ચન, પૂજન, શુભગાન કરવાં.

ચારણ શ્રમણ પાસેથી ધર્મ શ્રવણ કરવો. મકરધ્વજ રાજા વગેરેનું શ્રી વિમલાચલના શિખર ઉપર ચંદ્રરાજને મળવા માટે આવવું.

ચંદ્રરાજનો વિમલાપુરીમાં પ્રવેશ. મકરધ્વજ રાજાનો પશ્ચાત્તાપ. ચંદ્રરાજાએ તેમની આગળ પોતાની પૂર્વ વાર્તા કહી. મકરધ્વજ રાજાએ વધ માટે આદેશ કરેલ સિંહલરાજ વગેરે પાંચનું રક્ષણ કરવું.

ચંદ્રરાજ એ શુભાવલી ઉપર લેખ મોકલવો. ‘કૂકડો થયેલ ચંદ્રરાજ મનુષ્યપણાને પામેલ છે’ એ વાત વીર-મતીએ પણ વિશેષ પ્રકારે જાણી. ચંદ્રરાજને મારવા માટે વીરમતીએ દેવનું આરાધન કર્યું. પરંતુ ચંદ્રરાજના પુણ્ય પ્રભાવથી તેનું દેવારાધન નિષ્ફળ થયું.

પ્ર. ૨

પ્રસ્તાવના

॥૧૩॥

ચંદ્રાય
ચરિણ

॥૧૪॥

કોપાયમાન થયેલી વીરમતીનું વિમલાપુરીમાં આગમન. દેવ તરફથી સમાચાર પ્રાપ્ત થતા ચંદ્રાજી દ્વારા હજીએલી વીરમતી છઠ્ઠી નરક ભૂમિમાં જાય છે.

પ્રિયના વિયોગથી દુઃખી થયેલી ગુણાવળીનો લેખ શુકે ચંદ્રાજીને આપ્યો. ચંદ્રાજી એ આલાપુરી તરફ જવા માટે તૈયારી કરી. ચંદ્રાજી સાથે જતી પ્રેમલાલક્ષ્મીને માતા-પિતાએ આપેલી હિત શિક્ષા.

ચંદ્રાજીએ વિમલગિરિરાજની યાત્રા કરી પ્રયાણ કર્યું. અનુક્રમે પોતાનપુરમાં આવ્યા. દેવેન્દ્રની સલામાં ચંદ્રાજીની શીલ-પ્રશંસા સાંભળી કોઈ દેવે વિદ્યાધરીના રૂપે અહિં આવી તેના શીલની પરીક્ષા કરી પ્રશંસા કરી હતી.

ચંદ્રાજીનો આલાપુરીમાં પ્રવેશ. ચંદ્રાજી અને ગુણાવલીનો હાસ્ય વિનોદ. ગુણાવલીને ગુણશેખર અને પ્રેમલાલક્ષ્મીને મણિશેખર નામનો પુત્ર ઉત્પન્ન થયો હતો.

શ્રી મુનિસુવ્રત જિનેશ્વરનું આલાપુરીમાં આગમન, સમવસરણ રચના, ચંદ્રાજી પરિવાર સાથે વંદન કરવા ગયા, તેઓએ જિનેશ્વરની દેશના સાંભળી હતી. શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીએ ચંદ્રાજી વગેરેના પૂર્વભવના વૃત્તાન્તો જણાવ્યા.

ચંદ્રાજીને થયેલો સંવેગ, તેણે પોતાનો અભિપ્રાય પોતાની પ્રિયાઓને જણાવવો. ચંદ્રાજી વગેરેએ શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામિના સાંનિધ્યમાં મહોત્સવપૂર્વક દીક્ષા ગ્રહણ કરવી. ચંદ્રાજીર્ષિ અને મુનિગણ-પરિવાર સાથે શ્રી મુનિસુવ્રત તીર્થંકરનો આલાપુરીથી વિહાર. હિત શિક્ષા.

ચંદ્રાજીર્ષિએ પ્રવચનનો અભ્યાસ કરવો. એક હજાર વરસ સુધી નિરતિચાર ચારિત્રની આરાધના કરી હતી. તેમને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય છે, ધર્મ દેશના આપે છે. ત્રીસ હજાર વર્ષોનું આયુષ્ય પૂર્ણ થતા તેમને શ્રીસિદ્ધાચલ તીર્થમાં પરમ પદ (મોક્ષ)ની પ્રાપ્તિ થાય છે. સિદ્ધશિલાનું સ્વરૂપ.

અંતમાં ચરિતકાર આચાર્ય શ્રી વિજયકસ્તૂર સૂરીશ્વરજી એ ગુરુપરંપરારૂપ પરિચયાત્મક પોતાની પ્રશસ્તિ રચનાનો આધાર, રચનાસમય, સ્થલ સાથે દર્શાવી છે.

પ્રસ્તાવના

॥૧૪॥

ચંદ્રાય-
ચરિય

૧૧૫૧

જે કથાના આધારે આ પ્રાકૃત ચરિતની રચના કરવામાં આવી છે, તેનો નિર્દેશ પ્રશસ્તિમાં કર્યો છે. સ્વસમય અને પરસમયના પારંગત, જિન શાસનમાં પ્રભાવકે શ્રીસેન (શ્રી વિજયસેન) નામના સૂરિરાજ તપાગણના અધિપતિ થઈ ગયા, તેમના પંડિત શિષ્ય ઉપાધ્યાય કીર્તિ વિજયજી થયા, તેના શિષ્ય કવિ માન વિજયજી થયા, તેના શિષ્ય રૂપવિજયજી જ્ઞાન લખિધવાળા થયા, તેના શ્રેષ્ઠ શિષ્ય પંડિત મોહન વિજયજી થયા, તેમણે લલિત પદોથી અલંકૃત ભવ્ય જનોનાં હૃદયોને પ્રમોદ કરનાર શ્રી ચંદ્રાજનો રાસ રચ્યો હતો.

શ્રીસ્થંભતીર્થ (ખંભાત) નગરમાં શ્રીસ્થંભન પાર્શ્વનાથ પ્રભુની કૃપાથી રાસાનુસારિ આ ચરિત રચવામાં આવ્યું છે તે યાવચ્ચંદ્ર-દિવાકર જગતમાં જયવંત રહો, તપાગચ્છ રૂપી ગગનમાં સૂર્ય સદૃશ પ્રૌઢ તેજસ્વી શ્રી નેમિસૂરિરાજ પ્રચુરને હું પ્રણામ કરું છું જેમના પ્રસાદથી મારા જેવા મંદો પણ અન્ય રચનામાં સફલ થાય છે. તે સમયજ્ઞ ગુરુરાજ શ્રી વિજય વિજ્ઞાન સૂરિજીને અમે નમન કરીએ છીએ.

તેમના શિષ્ય આચાર્ય શ્રી કસ્તૂર સૂરિએ વિક્રમ સંવત ૨૦૨૨માં શ્રીચંદ્રાજનું આ પ્રાકૃત ચરિત રચ્યું હતું. અંતમાં પ્રત્યેક ઉદ્દેશના અંતમાં ગદ્યમાં પરિચયાત્મક ઉલ્લેખ છે.

મહુવા (સૌરાષ્ટ્ર) ના રત્નરૂપ આચાર્ય શ્રી વિજય નેમિસૂરીશ્વરજી સુપ્રસિદ્ધ પ્રભાવકે થઈ ગયા, કદંબગિરિ જેવાં અનેક તીર્થોના ઉદ્ધારકે તરીકે, તથા અનેક સુયોગ્ય વિદ્વાન મુનિવરોને સૂરિપદ સમર્પણ કરી તપગચ્છમાં 'સૂરિસંપ્રદ' તરીકે પ્રસિદ્ધિ પામ્યા (સ્વર્ગવાસ સં. ૨૦૦૫ મહુવા) તેમના એક પદ્મધર શાંતમૂર્તિ શ્રી વિજય વિજ્ઞાન સૂરિ થઈ ગયા (સ્વર્ગવાસ સં. ૨૦૨૨ ખંભાત) તેમના પદ્મધર વિદ્વાન અન્યકાર આચાર્ય શ્રીવિજય-કસ્તૂર સૂરિજી ની આ ચંદ્રાજ ચરિતની પ્રાકૃત રચના સર્વત્ર વંચાય-પઠન પાઠન દ્વારા પ્રચાર પામે અને સર્વ કેઈ ભવ્ય જૈન શાસનનું રહસ્ય મેળવી મોક્ષ સુખના અધિકારી બને તેવી શુભેચ્છા દર્શાવું છું. તેમના સુશિષ્ય ઉપાધ્યાય શ્રીચંદ્રોદય વિજયજી એ આ પ્રસ્તાવના લખવાની મને તક આપી, તે માટે તેમનો આભાર માનું છું.

વિ. સં. ૨૦૨૭ ચૈત્રીપૂર્ણિમા

વડીવાડી રાવપુરા,

વડોદરા (ગુજરાત)

વિક્રમજનાનુચર—

લાલચંદ્ર ભગવાન ગાંધી

[નિવૃત્ત જૈન પંડિત—વડોદરા રાજ્ય]

પ્રસ્તાવના

૧૧૫૧

चंद्राय
चरिष

॥१६॥

चातुर्मास
संभारणा

॥१६॥

चंदराय-
चरिण

॥१॥

ॐ अहम्

अनंतलब्धिनिधान श्री गौतमस्वामिगणधरेभ्यो नमो नमः ।

नमोनमः श्रीगुरुनेमिसूरये ।

चातुर्मास संभारणा.

प्राचीन ઇતિહાસ પ્રસિદ્ધ શ્રી સ્તંભતીર્થ-ખંભાતમાં આચાર્ય શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાન સૂરીશ્વરજી
મહારાજ આદિ વિશાલ પરિવારનો નગર પ્રવેશ.

લેખક—પંડિત શ્રી જીવીલદાસ કેશરીચંદ સંઘવી.

કલિકાલ સર્વજ્ઞ ભગવાન હેમચંદ્રસૂરિ મહારાજની દીક્ષા અને અભ્યાસકાળ જ્યાં વીત્યો હતો. મંત્રીશ્વર વસ્તુપાળની જ્યાં ઝોકછત્રી હંકુમત ચાલતી હતી અને આજે જે દેવસૂર સંઘની પ્રસિદ્ધિ છે તેમના આ. વિ. સેન-સૂરિજી મ. અને તેમનાય ગુરુવર્ય અકબર ખાદશાહ પ્રતિબોધક શ્રી હીરવિજયસૂરિજીએ જ્યાં અનેક જિનખિંખો અનેક જિનાલયોની પ્રતિષ્ઠા કરાવી છે અને જ્યાં ઋષભદાસ કવિએ અનેક અધ્યાત્મમય કાવ્યોનું આલેખન કરેલું છે.

આવો જેનો ભવ્ય ભૂતકાળ છે તે સ્થાવર-જંગમ તીર્થસ્વરૂપ સ્થંભનપુર-ખંભાત શહેર—

વર્તમાનમાં પણ ૬૫ ગગનચુંબી જિનાલયોથી સુશોભિત છે અને જ્યાં ભાવનાથી ભરપૂર અનેક શ્રીમંતો અનેકવિધ શાસનનાં શુભ કાર્યો કરી રહ્યા છે તે સમયમાં ધંધાની દૃષ્ટિએ ખારેકવાળા તરીકે પ્રસિદ્ધ શેઠશ્રી નટવરલાલ મોહનલાલ અને શેઠશ્રી ચીમનલાલ વાડીલાલ ની અતિ આગ્રહભરી વિનંતિનો સ્વીકાર કરી શાસન સમ્રાટ અનેક તીર્થોદ્ધારક ખાલપ્રહારી જૈન યુગીન યુગપ્રધાનસમ જંગમકલ્પતરુ પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય નેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના પદ્ધતિ પ્રશાન્તમૂર્તિ વ્યવહાર વિચક્ષણ પ. પૂ. આચાર્ય શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ પોતાના પદ્ધતિ પ્રાકૃત વિદ્વિશારદ પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્વિજય કસ્તૂરસૂરી.

चातुर्मास
संभासणा

॥१॥

શ્રીમદ્ મ. તથા તેમના શિષ્ય વ્યાખ્યાન વાચ્યરૂપિ પૂ. પંચાસજી શ્રીમદ્વ્યંદ્રોદયવિજયજી ગણિવરાદિ વિશાલ પરિવાર સાથે ભાવનગરથી સૌરાષ્ટ્ર અને ગુજરાતની ભૂમિને પાવન કરતા સં. ૨૦૨૧ મહાશુદ્ધ ૧ મે ખંભાત પધાર્યા. જેઓશ્રીનું ૧૨ વર્ષ પહેલાં ખંભાતમાં ચાતુર્માસ થયું હતું.

પૂજ્યશ્રી આવવાના સમાચાર નગરમાં ફેલાતાં સારાય નગરમાં લોકોમાં કોઈ અનેરો ઉત્સાહ ફેલાયો હતો અને ભૂતકાળમાં ન થયું હોય તેવું સામેયું થયું હતું.

ઉદ્યાપન મહોત્સવ.

શેઠશ્રી નટવરલાલ મોહનલાલ ખારેકવાળા તરફથી મહાશુદ્ધ ૧૧ થી ૧૫ સુધી નવ છોડતું ઉદ્યાપન શ્રીસિદ્ધચંદ મહાપૂજન અને અદ્વૈત મહોત્સવ સાથે ગુરુભગવંતોની નિશ્રામાં શેઠશ્રી અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળા અતિ-સુશોભિત બનાવી ઉજવ્યું હતું અને તે પોતાના સુપુત્ર શ્રી સુરેન્દ્રકુમારના લગ્નપ્રસંગને અનુલક્ષીને ઉજવ્યું હતું.

શ્રાવકકુળની વિશિષ્ટતા.

શ્રાવકકુળ પામ્યાની એ વિશિષ્ટતા છે કે-સાંસારિક કાર્યરૂપ લગ્નનું નિમિત્ત પામીને પણ દેવ-ગુરુ-ધર્મને જ મુખ્ય રાખી તેને લગતો ઉત્સવ થાય પછી જ લગ્ન. એટલે જીવનમાં ધાર્મિક ક્રિયાઓને અને તેમાં જન લક્ષિતની ક્રિયાઓને અને તે પણ ગુરુભગવંતોની નિશ્રા અને આજ્ઞાપૂર્વકની ધાર્મિક ક્રિયાઓને જે મહત્તા આપનારા શ્રાવકો હતા અને આજે પણ છે તેનો આ સાક્ષાત્કાર છે.

ખંભાતના આંગણે ચાતુર્માસની વિનંતિઓ.

ઓચ્છવ પુરો થાય તે દરમિયાન ખંભાતના શ્રી સંઘોની ચાતુર્માસ માટે આગ્રહભરી વિનંતિઓ થતાં પૂજ્યશ્રીને શ્રી સંઘોના આગ્રહને વશ થઈ ખંભાતમાં ચાતુર્માસની—શ્રી સ્તંભતીર્થ તપગચ્છ સંઘ-લાડવાડા, શ્રી વીશાઓશવાલ જૈનસંઘ-માણેકચોક અને શ્રી અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળા જૈનસંઘ-બજાર માટે જય બોલાવવામાં આવી હતી.

चंदराय
चरिप

॥३॥

पू. श्रीमुनि प्रसन्नचंद्रविजयल म. नो. प्रसन्नता पूर्वकनो काणधर्म.

सौराष्ट्रना विहारमां वयोवृद्ध मुनिश्री प्रसन्न चंद्रविजयल महाराज साहेबनी वयने अंगे तभीयत भगडी तभीयत अस्वस्थ थवा छतां नाम प्रभाणे गुणुनी दृष्टिअे सदा प्रसन्नतामां न रडेता अने न्यारे जुज्यो त्यारे सिद्धगिरिलनां स्तवनो गाता नय अने पोताना लवनमां अने आगाणता-उतारता नय अने चित्तनी भूषभूष प्रसन्नता मेणवता होय अेम जेनारने सडेजे लाग्या शिवाय न रडे. तेज्योश्री प. पू. व्या. वा. पं. चंद्रोदयविजयल म. तथा पू. अशोक चंद्रविजयल म. ना संसार पक्षे पिताश्री थाय. अंने भांधवोअे संसारपक्षे नमदाता अने आध्यात्मिक क्षेत्रना पणु शिक्षणदाता पितालुनी अेवी सुंदर सेवा भजवी के जेथी तेज्योश्री आध्यात्मिक दृष्टिने साधी लवनने भूषण उन्नत भनावी गया.

काणधर्मना प्रसंगे सूरतथी संसारपक्षतुं सारुय कुटुंभ श्री-युनीलार्ध, शान्तिलार्ध, भाणुलार्ध, कुसुमचंद्र, जयंति-लार्धवि लेणुं थर्ध गयुं हुतुं. अने भरषुने पणु महोत्सवरूपे केवी रीते भनावी शकाय छे तेनो दाणवो पूरे पाडता तेज्योश्रीअे महावद ११ ना नश्वर देडने छोडयो.

पू. मुनिश्री प्रसन्नचंद्र विजयल म. ना स्वर्गारोहणु निमित्तो महोत्सवो.

तेज्योश्रीना स्वर्गवास निमित्तो शेठ अंभादादा पानाचंद्र धर्मशाणामां महावद १३ थी क्षणु शुद्ध १ सुधीमां नव्वाणुं अलिषेकेनी पूज युक्त पंचाह्णिक महोत्सव उजववा साथे तेज्योश्री सिद्धायणलुनी लावनामां तन्मय रडेता हुता ते तथा अन्य लवनप्रसंगाने आवरती रंगोणीनी रचना करवामां आवी जे कला अने ते निमित्तो तेज्योश्रीनी साधनानां दर्शन करवा अंलातनी सारीय जनता उमटी हुती.

क्षणु शुद्ध ११ नारोज तेज्योश्रीना गुणानुरागी आवडो अने श्री स्तंलतीर्थ तपगच्छ संघ तरङ्गशी श्री स्थंलन पार्श्वनाथलुना हेरासरे अट्ठाई महोत्सवपूर्वक शान्तिस्नात्र लणुववामां आण्युं हुतुं न्यां विधिकार

चातुर्मास
संभारणा

॥३॥

चंद्राय-
चरिण

॥४॥

અને સંગીતકારોએ એવો રંગ જમાવ્યો હતો કે સૂરતના સંઘને પણ એમ થયું કે આપણે પણ શાન્તિસ્નાત્ર લાણાવીએ છીએ પણ આ રીતે ઉલ્લાસમય લાણાવવામાં આવે તો ભાવનામાં કોઈ એર જમાવટ થાય અને તેવો સંકલ્પ કરીને ગયા હતા.

સામૂહિક દેવવંદન.

ત્યારબાદ સામુદાયિક રીતે ચૈત્રી ઓળીની આરાધના કરાવવા સાથે શ્રીસિદ્ધાચળજીના મહિમાથી વિશિષ્ટ પ્રકારે દેવવંદન શ્રીસાકરચંદ ગાંડાભાઈ ઘીયા તરફથી ઉજવવામાં આવ્યા હતા.

પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવેશ શ્રીમદ્વિજય નંદન સૂરીશ્વરજી મ. સા. નો નગરપ્રવેશ.

આમ શાસનપ્રભાવનાનાં અવનવાં કાર્યો ચાલુ હતાં તે દરમ્યાન ખંભાતના શ્રીસંઘોએ શાસનસમ્રાટ બાલપ્રદ્યારી વચનસિદ્ધ પૂજ્યપાદાચાર્યદેવેશ શ્રીમદ્વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના પદ્મધર આગમનિધિ પ્રશાન્તમૂર્તિ પૂજ્યપાદાચાર્યદેવેશ શ્રીમદ્વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના પદ્મધર સિદ્ધાંતમાર્તંડ પૂજ્યપાદાચાર્ય દેવેશ શ્રી મદ્વિજય નંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ સપરિવારને શ્રીશત્રુંજય મહાતીર્થ-પાલીતાણા મુકામે ચાતુર્માસ ખંભાત પધારવા આગ્રહ ભરી વિનંતિ કરતાં ખંભાતના શ્રીસંઘોના અતિ આગ્રહને માન આપી તેઓ શ્રી પધાર્યા અને ભવ્ય સામૈયા પૂર્વક જેઠ શુદ્ધ ૧૦ મે નગર પ્રવેશ કર્યો અને શ્રી સ્તંભતીર્થ-તપગચ્છ જૈન સંઘ-લાડવાડાના ઉપાશ્રયે ચાતુર્માસ રહ્યા. પૂજ્યપાદ આ. મ. વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મ. સા. શ્રીઓશવાલ સંઘની અતિ આગ્રહભરી વિનંતિને માન આપી તેઓશ્રીએ સપરિવાર જેઠ શુદ્ધ ૧૩ મહોત્સવપૂર્વક માણેકચોક વિશાઓશવાલ ઉપાશ્રયમાં ચાતુર્માસ માટે પ્રવેશ કર્યો અંતે શેઠ અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળાએ પૂજ્યપાદાચાર્ય વિ. કસ્તૂરસૂરિજી મ. સા. ચાતુર્માસ રહ્યા, આમ ત્રણેય ઉપાશ્રયોમાં પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતોના ચાતુર્માસ થવા પામ્યાં ન્યારે પૂ. પંન્યાસજી ચંદ્રોદય વિજયજી મ. સાહેબ મુખ્ય વ્યાખ્યાતા તરીકે શ્રીલાડવાડા ઉપાશ્રયે અને પ્રસંગે પ્રસંગે ઓશવાલ ઉપાશ્રયે અને અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળા ઉપાશ્રયે વ્યાખ્યાન આપવા માટે અને જાહેર વ્યાખ્યાન માટે જતા હતા.

ચાતુર્માસ
સંમારણ

॥४॥

ચંદ્રાય-
ચરિય

॥૫॥

શ્રી ભગવતી સૂત્રની વાચના.

ચાતુર્માસના પ્રારંભમાંજ લાડવાડા-શ્રીસ્તંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન ઉપાશ્રયે પાંચમાંગ શ્રી ભગવતી સૂત્રની વાચના માટે શ્રીસોમચંદ પોપટચંદના કુટુંબ તરફથી વિનંતિ થતાં ઉપરોક્ત ત્રણેય આચાર્ય ભગવંતો આદિના આશીર્વાદ પૂર્વક નક્કી કરવામાં આવ્યું અને અષાઠ શુદ્ધ પ મે શ્રી ભગવતીજી સૂત્રનો ભવ્ય વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો તેમજ સામુદાયિક આયંબીલ તપની આરાધના પૂર્વક સૂત્ર વાચનનો પ્રારંભ થયો.

જાહેર વ્યાખ્યાનો.

ચાતુર્માસમાં દરેક રવિવારે શ્રીભાણેકચોક ઓશવાલ ઉપાશ્રયે પૂ. પં. ચંદ્રોદયવિજયજી મ. સાહેબનાં વિવિધ વિષયોને અનુલક્ષીને જાહેર વ્યાખ્યાનો બપોરના સમયે રાખવામાં આવતાં વક્તાની અમૃતમયી વાણીનો ધોધ વહેવડાવવાની વિશિષ્ટતાના કારણે ખંભાતની જૈન જૈનેતર ભાવુક પ્રજા ખૂબ ખૂબ અમૃતપાન કરવા માટે ઉત્સુકતા-પૂર્વક ભાગ લેવા માંડી અને એવો રસ જામ્યો કે ઉપાશ્રય નાનો પડવા લાગ્યો.

અષાઠ વદ ૨ માણેકચોક ઓશવાલ ઉપાશ્રયે પૂજ્યઆચાર્ય મ. કસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મ. સાહેબે ભાવુકજનને ધર્મરતનની પ્રાપ્તિ કરાવવા નિમિત્તે વાદિવેતાલ શ્રી શાન્તિસૂરિ મ. કૃત ધર્મરતનપ્રકરણ ગ્રંથની વ્યાખ્યાનમાં દેશના આપવી શરુ કરતાં શ્રાવડોએ પોતાના આચારરૂપ જ્ઞાનામૃતનું પાન કરવા માંડ્યું.

અટ્ઠમતપની આરાધના.

શ્રી સ્તંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન સંઘ-લાડવાડા ઉપાશ્રયના ઉપક્રમે ઉપરોક્ત દરેક સંઘોએ મળી શ્રી સિદ્ધગિરિજીના અટ્ઠમ શ્રાવણ શુદ્ધ ૧૩. ૧૪. ૧૫ કરાવવામાં આવતાં લગભગ ત્રણસો ઉપરાંત આરાધકો જોડાયા હતા અને તેનાં અત્તરવાયણાં તથા પારણાં શેઠ શ્રી બુલાખીદાસ નાનચંદ તરફથી તપસ્વીઓના બહુમાન અને ભક્તિપૂર્વક કરાવવામાં આવ્યાં હતાં અને તે વખતે ચોવીશ જિનેશ્વરની ભક્તિરૂપ ચતુર્વિંશતિ જિન સ્નાત્ર મહોત્સવ રાખ.

ચાતુર્માસ
સંમારણા

॥૫॥

चंदराय-
चरिष

॥६॥

વામાં આવેલ જેમાં લાવુકેએ ભક્તિનો અનેરો લાભ ઉઠાવ્યો હતો અને સારી એવી ઘીની બોલી થઈ હતી સ્નાત્ર મહોત્સવ લાડવાડા-ઉપાશ્રયમાં ઉજવાયો હતો.

શ્રી સંઘની સદ્ગતતાના પાયા મજબૂત બન્યા.

આમ એનેકવિધ શાસન પ્રભાવનાનાં અને ધર્મારાધનાનાં કાર્યો અવિરત ચાલી રહ્યાં હતાં તે દરમિયાન પૂ. ત્રણેય આચાર્ય ભગવંતોની નિશ્રામાં શ્રી સ્તંભતીર્થ તપગચ્છ સંઘના ભાઈઓની કાયમી નિભાવફંડ કરવા માટે સાધારણની ટીપ કરવાની વિનંતિ થતાં અને આ કામ અતિ આવશ્યક જણાતાં પૂ. આચાર્ય ભગવંતોએ તેની જનરલ ટીપ કરવાનો અને તે પછી કાયમ શ્રીસંઘનાં કાર્યોને સારી રીતે પહોંચી વળી શકાય અને ચલાવી શકાય અને ઉત્તરોત્તર ધર્મનાં કાર્યોને વેગ આપી શકાય તે રીતે કરવાનો આશીર્વાદ આપ્યો અને સહુએ સારો સહકાર આપવાની તમન્ના દર્શાવવા સાથે પૂ. આચાર્ય ભગવંતોના આદેશને ઝીલી લીધો અને તે વખતે તે કાર્યનો શુભ પ્રારંભ થયો બાદ તે કામ બીજા વર્ષે પૂ. નંદિષેણ વિજયજી મ. ના ચાતુર્માસમાં તેમની પછી તે માટે સારી એવી મહેનત થતાં અને શ્રી સંઘના ભાઈઓની ભાવનાનો સુમેળ થતાં તે વખતે પૂ. આચાર્ય ભગવંત અમદાવાદ મુકામે હોવાથી ત્યાં જઈ તેઓશ્રીના મંગળમય આશીર્વાદ લઈ કામની શરૂઆત કરતાં તે ટીપ લગલગ પોણા લાખના આંક સુધી પહોંચી અને શ્રી સંઘની સદ્ગતતાના પાયા મજબૂત બન્યા.

પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના.

ત્રણેય પૂ. આચાર્ય ભગવંતોની નિશ્રામાં તેઓશ્રીના શુભાશીર્વાદથી ત્રણેય ઉપાશ્રયોમાં માસખમણ ૧૬ ઉપવાસ અદ્વૈતો સિદ્ધિતપ વિગેરે સો ઉપરાંત મોટી તપશ્ચર્યાઓ થઈ સુંદર વરઘોડાઓ ચઢાવવામાં આવ્યા અને દેવ દ્રવ્ય, જ્ઞાન દ્રવ્ય, સાધારણ દ્રવ્ય જીવદયા વિગેરેની સારી એવી ઉપજ થઈ હતી.

ચાતુર્માસ
સંમારણ

॥६॥

चंद्राय
चरिष

॥७॥

तपस्वीभ्यानां सामुदायिक पारण्डां.

अटूठाई अने ते उपरनी मोटी तपश्चर्यावाणाभ्यानी सामुदायिक रीते पारण्डां करावी शेठ श्रीलुवालाई साकरयंदे तेमनां धर्मपत्नी शारदाभेनना मासभमणु निमित्ते लक्षितने. कोई उद्वेसापूर्वक अपूर्व लाल लीघो હતો અને તે વખતનાં તપસ્વીઓનાં પારણાંનું અપૂર્વ દશ્ય નિહાળવા જૈન જૈનેતર ભાવુકો આવતાં શ્રીવર્ધમાન તપ આચંબીલ ખાતું ઘણું સાંકડું પડી ગયું હતું અને સહુ અનુમોદના કરી કર્મ નિર્જરા કરી રહ્યા હતા. તપસ્વીઓનાં દર્શનાર્થે આવનારની પણ લક્ષિત કરવામાં આવેલ પારણાંનો પ્રારંભ પૂ. આચાર્ય ભગવંતો આદિ ચતુર્વિધ સંઘની નિશ્રામાં થયો હતો.

પૂ. પં. શ્રી કુમુદ ચંદ્રવિજયજી મ. ના સાતમાં સિદ્ધિતપનું પારણું ભા. સુ. પ. ના હોવાથી શેઠ હીરાલાલ ખાપુલાલ કાપડીયાને ત્યાં ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની ભવ્ય રીતે પદરામણી કરાવવામાં આવી હતી.

અરિહંત મહા પૂજન.

પૂ. સાધ્વી શ્રી પ્રમોદશ્રીજી મ. તથા પૂ. સાધ્વી શ્રીમતીશ્રીજી મહારાજશ્રીની તપશ્ચર્યા નિમિત્તે શેઠશ્રી ગુલાબચંદ મૂળચંદ અને શેઠ શ્રી સુંદરલાલ નગીનદાસ તરફથી શ્રી અરિહંત મહા પૂજન શેઠ અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળામાં ભણાવવામાં આવેલ ખંભાતના આંગણે આ પૂજન પ્રથમ જ હોવાથી દર્શન માટે જનતા અપૂર્વ ભાવોદ્વેસ સાથે ચીકાર ભરાતી હતી.

વીશસ્થાન પૂજન.

ભાદરવા શુદ્ધ ૧૧ સામુદાયિક વીશસ્થાનક પદની આરાધનને પ્રસંગ નીકળતાં અને તે પણ ખંભાતના આંગણે પ્રથમ જ પ્રસંગ હોવાથી અને જેમાં પૂ. પંન્યાસજી ચંદ્રોદય વિજયજી મ. સા. ના. માર્ગદર્શન પ્રમાણે એક નવા જ પ્રકારની યોજના કરવામાં આવતાં ૧૨૦૦ની સંખ્યામાં ભાવુકો ભેડાયા હતા ને આરાધના શેઠશ્રી નટવરલાલ મોહનલાલ ખારકેવાળા તરફથી શેઠ અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળામાં ઉજવાયેલ.

चातुर्मास
संभारणा

॥७॥

चंद्राय-
चरिष

॥८॥

शाश्वती ઓળીની આરાધના.

આસો માસમાં શાશ્વતી ઓળીના વ્યાખ્યાનો બધાય સંઘોનાં એક જગ્યાએ શ્રી માણેકચોક-ઓશવાળ ના ઉપાશ્રયે રાખવામાં આવેલ જેમાં પ્રખર વ્યાખ્યાતા પં. શ્રી ચંદ્રોદય વિનયજી ગણિવરે લોકને પોતાની સુધામયી વાણીથી મુગ્ધ કર્યા હતા.

ચાતુર્માસ પરિવર્તન.

ચાતુર્માસ પુરું થવા આવતાં અનેક લાવુકેની ચાતુર્માસ પરિવર્તન માટે આગ્રહભરી વિનંતિઓ થવા લાગી અને છેવટે શ્રી કાન્તિલાલ મોતીલાલ મારફતે શ્રી મોતીલાલ મગનલાલ ઝવેરી અને શ્રી નટવરલાલ મોહનલાલ ખારેકવાળાએ ચાતુર્માસ પરિવર્તન નિમિત્તે ત્રણેય પૂ. આચાર્ય ભગવંતો પંચાસજી આદિશ્રીચતુર્વિધ સંઘને પોતાના આંગણે પધરામણી કરાવી વ્યાખ્યાન પૂજા પ્રભાવના આદિથી લાભ લીધો હતો.

યોગોદ્વહન અને સાધાર્મિક ભક્તિ.

ચાતુર્માસ દરમ્યાન પૂ. આચાર્ય ભગવંતોની નિશ્રામાં પૂ. સાધુ સાધ્વીજી મહારાજ સાહેબોને વિધવિધ યોગોદ્વહન કરાવવામાં આવ્યા હતા અને પૂ. ગુરુ ભગવંતોના દર્શન વંદનાથે આવનાર સાધર્મિકોની ભક્તિ શેઠ સોમચંદ પોપટચંદના કુટુંબ તરફથી કરવામાં આવી હતી.

૫૦૦ આયંબીલનું પારણું.

માગશર માસમાં પૂ. સાધ્વીશ્રી શ્રીમતીશ્રીજી મ. ના શિષ્યા સા. શ્રી સુલસાશ્રી મહારાજને ૫૦૦ આયંબીલ જેવી મહાન તપશ્ચર્યાની નિર્વિઘ્ન પૂર્ણાહૂતિ થતાં :તેઓશ્રીને પંચાહિનકા મહોત્સવ અને સિદ્ધચક્ર મહાપૂજનના મહોત્સવ પૂર્વક પારણું કરાવવામાં આવ્યું હતું.

ચાતુર્માસ
સંભાસણા

॥૮॥

ચંદ્રાય-
ચરિય

॥૧॥

તપસ્વી પૂજ્ય પંચાસ શ્રી કુસુદયંદ્ર વિજયજી ગણિ. મ. ની સો ઓળીની પૂર્ણાહુતિ અને પારણી.

વર્ધમાનતપનું મહામહાત્મ્ય છે તેની સો ઓળી પુરી કરનાર બહુજ જૂજ આત્માઓ નીકળે છે. કારણ કે આ મહા તપશ્ચર્યાને પૂર્ણતાના શિખરે પહોંચાડવી તે મહાદુષ્કર કામ છે કેમ કે તેમાં એ જાતનો કમ હોય છે કે-

એક આયંબિલ એક ઉપવાસ, બે આયંબિલ એક ઉપવાસ ત્રણ આયંબિલ એક ઉપવાસ એમ ચાર-પાંચ આયંબિલ એક ઉપવાસ એમ ૨૦ દિવસ તો સાથેજ તપશ્ચર્યા કરવાની હોય છે. જેને આ મહાતપશ્ચર્યારૂપ વૃક્ષનું મૂળ-થડ બાંધ્યું ગણાય છે અને ત્યારબાદ પણ છ આયંબિલ એક ઉપવાસ સાત આયંબિલ એક ઉપવાસ એમ ૧૦૦ આયંબિલ એક ઉપવાસ સુધી પહોંચવાનું હોય છે.

આ મહા તપશ્ચર્યાને શક્તિ પ્રમાણે છઠ્ઠી ઓળી કર્યા પછી શક્તિ અનુસાર વચમાં ગાળો પાડી સાતમી ગાળો પાડી આઠમી એમ પણ કરી શકાય છે પણ ખાંચો પાડ્યા સિવાય સતત કરવામાં આવે તો પણ સાડા ચૌદ વર્ષ લાગે છે.

પૂજ્ય પં. શ્રીકુસુદયંદ્રવિજયજી મહારાજ સાહેબ આ મહાન્ તપની સાધનાના શિખરે પહોંચ્યા અને સો ઓળીનું પારણી કરાવવાનો ઉન્નવલ યશ ખંભાતના સંઘોને મળ્યો તે નિમિત્તે લાડવાડાના ઉપાશ્રયમાં નવ છોડનું ઉદ્યાપન શાંતિસ્નાત્ર અદ્રઠાઈ મહોત્સવ કરવાપૂર્વક ખૂબ ધામધૂમથી પારણી કરાવવામાં આવ્યું હતું. તપસ્વીની તપશ્ચર્યાનો પ્રભાવ અને દિપ્તિ પણ કોઈ જુદીજ પ્રકારની ભાત પાડતાં હતાં.

મહાન્ તપસ્વી પૂજ્ય પં. કુસુદયંદ્ર વિજયજીએ પોતાના જીવનમાં સાત સાત સિદ્ધિતપ માસખમણ વિ. મહાન્ તપશ્ચર્યાઓ સમતાપૂર્વક કરી છે. પૂ. શાસન સમ્રાટ શ્રીના સમુદાયમાં પૂજ્ય પં. કુસુદયંદ્રવિજયજી મ. સાહેબ મહાન્ તપસ્વીની ગણનામાં છે. તેઓશ્રીના ઉપરોક્ત પારણાનિમિત્તે નવસારી, સુરત, અમદાવાદ, મુંબઈ વલસાડ, બીલીમોરા વિ. ઘણા સંઘો આવ્યા હતા. અને શ્રી સ્તંભતીર્થ તપઝ્ઞ સંઘે મહેમાનોની ઘણીજ સુંદર

ચાતુર્માસ
સંભારણ

॥૧॥

चंदराय-
चरिण

॥१०॥

सेवा બબવી હતી તેમાં સ્તંભતીર્થ જૈન સેવા સમાજના યુવકોનો ઘણો મોટો ફાળો હતો. પૂ. તપસ્વીજી મ. ના-
સંસારી કુટુંબીઓ. શ્રી મગનભાઈ, અમરચંદભાઈ, માણેકલાલ, શુભાભચંદ, બાબુભાઈ, નેમચંદભાઈ તથા ધની
બેન વિ. આવી સારો લાભ લીધો હતો.

આમ દિન પ્રતિદિન શાસનપ્રભાવનાનાં કાર્યોનું શિખર ચઢી રહ્યું હતું ત્યાં મહાસુદમાં પૂ. આચાર્યાદિ
શ્રમણુલગવંતોની નિશ્રામાં શ્રી કાન્તિલાલ ગાંડાભાઈ એ પોતાની સુપુત્રીના લગ્ન પ્રસંગે પાંચ છોડનું ઉદ્યાપન અને
અઠ્ઠાઈમહોત્સવ સહિત સિદ્ધચક્રમહાપૂજન શ્રીમાણેકચોક-ઓશવાળ ઉપાશ્રયમાં લણાવવામાં આવ્યું હતું.

અગાઉ જણાવવામાં આવ્યું તેમ ભાવુક શ્રાવકો લગ્નના પ્રસંગે પણ દેવ-ગુરુ-ધર્મનેજ મુખ્ય રાખે છે અને એ
રીતે ગુરુલગવંતોની નિશ્રામાં તેમની આજ્ઞામુજબ અપૂર્વ એવી જિનલક્ષિતમાં તલ્લીન બને છે. તેનો આ પણ એક
સાક્ષાત્કાર છે.

માણેકચોક-ચિંતામણિજી દહેરાસરમાં નવીન પ્રગટ થયેલાં બિંબોનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ.

મહામાસમાં માણેકચોકમાં ભૂમિમાંથી પ્રગટ થયેલાં બાવન અલૌકિક જિનબિંબોનો પ્રતિષ્ઠા મહામહોત્સવ માણેકચોક
ચિંતામણિજીના દેરાસરમાં ઉજવાયો જેમાં અઠ્ઠાઈમહોત્સવ, શાન્તિ સ્નાત્ર, દારોદ્ધાટન વિ. પ્રસંગો ખૂબ આકર્ષક
રીતે ઉજવાયા હતા. શ્રી હીરાભાઈ સોમચંદ વિગેરે ભાઈઓએ અતિ ભાવોદ્દાસ પૂર્વક સેવા બબવી હતી અને
જીવનમાં એક ચાહગાર પ્રસંગની ઉજવણી કરી શેઠશ્રી મૂળચંદભાઈ જંબૂભાઈ તરફથી દારોદ્ધાટનના પ્રસંગે ખંભાત
શહેરની પ્રત્યેક વ્યક્તિઓની હાજરી હતી અને માણસ આખી પોળમાં કયાંય સમાતું ન હતું એટલી મેદની હતી.

શ્રીમાણેકચોક ચિંતામણિજીનું દેરાસર એ આજે જે જોઈએ છીએ તેના કરતાં અર્ધાજ પ્રમાણમાં હતું પણ
જ્યારથી બાવન અલૌકિક જિનબિંબો ભૂમિમાંથી પ્રગટ થયાં ત્યારથી માણેકચોક વિસ્તારમાં લોકોની એકસંપી તથા
ધર્મભાવનામાં કેઈ અદ્વિતીય ઉદય થયો. જાણે નવીન ચમત્કાર સર્જાયો.

ચાતુર્માસ
સંમારણ

॥૧૦॥

चंदराय-
चरिण

॥११॥

જિનખિંખોનું શિલ્પ જોઈએ તો કલાની કોઈ નવીન જ ભાત પાડતાં હતાં.

આ જિનખિંખો પ્રગટ થતાં આઠસો વર્ષ પહેલાંનો ખંભાતનો ઇતિહાસ રજુ કરતાં હતાં. લગભગ ઘણુંખરાં ખિંખો અને ઘણુંખરાં પરિકરો ઉપર “શ્રી મલ્લિનાથ જિનચૈત્યે” એવો ખાસ ઉલ્લેખ મળ્યો જેથી ૮૦૦ વર્ષ પહેલાં આ સ્થાનમાં ખાવન જિનાલયવાળો કોઈ મહાપ્રાસાદ નિર્માણ થયેલો હશે અને શ્રાવકોમાં પણ પોતાનાં ઘર દુકાન વિગેરે સંપત્તિનો ઉપયોગ આવાં કોઈ મહાન ઇતિહાસને આપે તેવા મહાપ્રાસાદોમાં થતો હોય એવી ઝાંખી થતી હતી.

જિનખિંખોની સાથે નંદીશ્વરદ્વીપનો આરસનો પટ્ટ તેમજ પંદર મણુ વજનનું અને બધી જગ્યાએ ફાલ્ડીંગ પંચધાતુનું સમવસરણુ તેમજ બીજાં પણ પંચધાતુનાં પરિકરવાલા અતિસુંદર પ્રતિમાજીઓ પ્રગટ થયાં કે જેનું શિલ્પ ઘણું પ્રાચીન કાળનું હોય એવો ભાસ થયા વિના ન રહે.

આ ખિંખોની સ્થાપના માટે શ્રીચિંતામણિજીના મંદિરનો કોઈ નવીન ઘાટ એટલે જાણે શત્રુંજયની એક ટુંક જોઈલ્યો એવું આજેહુબ મંદિર બનાવવામાં આવ્યું. અને ઉપરોક્ત રીતે મહામહોત્સવ વિ. સં. ૨૦૨૨ મહાવદ ૭ ના ઉજવવામાં આવ્યો.

જિનખિંખોને પ્રગટ કરવામાં અને મન્દિરની પુનરરચના કરવામાં માણેકચોકના પ્રત્યેક ભાઈઓએ અને તેમાંય યુવકોએ સારી જહેમત ઉઠાવી હતી અને શહેરના ભાઈઓનો પણ ઘણો સહકાર મળ્યો હતો.

મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરવા માટેના આદેશો આપવાના પ્રસંગે આદેશો લેનાર ભાઈબહેનોની પડાપડી થઈ અને તે આદેશોમાં દેવદ્રવ્યાદિમાં સવાથી દોઢ લાખ રૂપિયાની આવક થઈ.

આમ આ મહોત્સવ ખંભાતના ઇતિહાસમાં એક નવું પાનું મૂકતો હતો જેમાં પૂજ્ય આચાર્યાદિ શ્રમણ ભગવાંતોનો મોટો ફાળો હતો.

चातुर्मास
संभारणा

॥११॥

ચંદ્રાય-
ચરિણ

૧૧૨૧

આ શુભ પ્રસંગે ઉપરોક્ત સૂરિત્રિપુટી ઉપરાંત આગ્રહભરી વિનંતિને માન આપી પૂ. આ. મ. શ્રી વિજય
યશોભદ્રસૂરિણ મ. પૂ. આ. મ. શ્રી વિજય દેવસૂરિણ મ. પૂ. પં. શ્રી. મહિમાપ્રભ વિ. ગણિ. મ. પૂ. પં. શ્રીમુક્તિ-
વિજયણ ગણિ મ. પૂ. મુનિશ્રી રામચંદ્રણ વિગેરે શ્રમણુભગવતોનું સપરિવાર આગમન થયું હતું.

મહાવદ ૩. ના શેઠ કેશવલાલ બુલાખીદાસ તરફથી તેમના ધર્મપત્ની અ. સૌ. શ્રી લલિતાબેનના શ્રેયાર્થે
શ્રોસિદ્ધચક્ર મહાપૂજન ભણાવવામાં આવ્યું હતું.

ચોકશીની પોળમાં પ્રતિષ્ઠા.

દિન પ્રતિદિન અવનવાં શાસનપ્રભાવનાનાં કાર્યો આલુજ રહેતાં હતાં ફાગણ શુદ્ધ ૩ ચોકશીની પોળના શ્રી
વિમલનાથજીના દેરાસરમાં શાન્તિસ્નાત્ર સાથે ભવ્ય પ્રતિષ્ઠામહોત્સવ ઉજવાયો જેમાં રાત્રે ભાવનાના પ્રસંગે શ્રી રસિક
લાલ ગદૈયાની ભક્તિરસની જમાવટ થતાં તેને સાંભળવા હજારોની માનવમેદની મળતી હતી અને ધન્યતા અનુભવતી હતી.

આ મહોત્સવ શ્રી સકળચંદ્ર ભુરાભાઈ ચોકશીના કુટુંબીઓ તરફથી ઉજવાયો હતો.

ફા. સુ. ૩. ના શ્રી સ્થંભન પાર્શ્વનાથજીને લેપ થયેલ હોવાથી અઢાર અભિષેકનું મંગળ વિધાન અદમ્ય
ઉત્સાહથી થયું હતું.

પૂજ્ય આ. મ. શ્રી વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મ. નું સ્વર્ગગમન.

ખંભાતમાં વિધવિધરીતે શાસનપ્રભાવનાનાં કાર્યો જેઓશ્રીની પ્રેરણા અને શુભાશિષથી ચાલી રહ્યા હતાં તે
દાદા મહારાજ તરીકે ખ્યાતનામ પૂજ્યપાદાર્યાર્થ શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મ. સાહેબની ફાગણ વદ અમાસે
એકાએક શારીરિક અસ્વસ્થતા થઈ અને ત્યાંથી લકવાની અસર થઈ છતાં જેઓશ્રીની માનસિક શાન્તિ તો કોઈ
અજબ ગજબનો પ્રભાવ પાડે તેવી હતી તેઓ શ્રીની સેવામાં સકલ ચતુર્વિધ શ્રી સંઘ લાગી ગયો અને સેવામાં
તન્મય બની પોતાની ક્ષણેક્ષણને જાણે સાર્થક બનાવતો હોય એમાં જેઓશ્રી પ્રત્યે મીટ માંડી રહ્યો હતો એ દર-

ચાતુર્માસ
સંમારણા

૧૧૨૧

મ્યાન પૂ. આચાર્ય ભગવંતની તબીયત સુધરવા માંડી અને શારીરિક અસ્વસ્થતા ઓછી થઈ પણ જાણે તેઓશ્રી પોતાના અંતેવાસી પૂ. પં. ચંદ્રોદયવિજયજી ગણિવરને આગાહી કરવા માટે જ જાણે અસ્વસ્થ થયા હોય તેમ તેઓશ્રીની અસ્વસ્થતાના સમાચાર અનિવાર્ય કારણે અમદાવાદ ગયેલા પૂ. પં. ચંદ્રોદયવિજયજી ને પહોંચતાં જ તેઓશ્રી અવિરત વિહાર કરી ત્રણ દિવસમાંજ અમદાવાદથી ઉઘ્ર વિહાર કરી આવી પહોંચ્યા અને પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંત પણ પોતે જાણે જેની રાહ જોતા જ ન હોય તે આવી પહોંચતાં શાન્તિ થઈ ગઈ હોય તેમ શ્રીસકલ સંઘની સેવા સુશ્રૂષાને સ્વીકારતા પોતાનાં અને પરનાં કર્મોને નિર્જરતા શરીરના ધર્મને સંકેલી લેતા હોય તેમ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૦ કે જે દિવસ નવપદ્મમાંના ઉપાધ્યાયપદ્મના દિવસે અત્યંત સુસમાધિપૂર્વક દેહધર્મનો ત્યાગ કર્યો, સ્વર્ગવાસ પામ્યાં આ સમાચાર મળતાં મુંબઈ, અમદાવાદ, વલસાડ, નવસારી, સુરત, વડોદરા પોતાનું જન્મસ્થાન પાટણ, ધર્મજ, પેટલાદ, બોરસદ વિ. અનેક ગામના લાવુકે જે સાધન મળ્યું તેનો ઉપયોગ કરી દોડી આવ્યા અને તેઓશ્રીની શ્મશાનયાત્રામાં જોડાયાં અને લવ્ય શ્મશાનયાત્રા નીકળી અને તેઓશ્રીના સંસારપક્ષના કુટુંબી—ભત્રીજાઓએ અગ્નિ સંસ્કાર કર્યો. હાજર રહેલા દરેક વ્યક્તિએ તે વખતે દાન શીલ તપ લાવની અનેક જાતની લાવનાઓ ત્યાં વ્યક્ત કરી હતી.

શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય સ્મૃતિમંદિર.

ખંભાત અને સારાય ગૂજરાતને એટલુંજ નહીં પણ જૈનદર્શનને પણ જે પૂજ્યશ્રીના નામથી પ્રસિદ્ધિ મળી છે તે પૂ. કલિકાલ સર્વજ્ઞ ભગવાન હેમચંદ્રાચાર્ય કે જેમણે ભ્રમપોળમાં પરમાર્હત કુમારપાળ મહારાજને સમય પારખી આશ્રય આપ્યો હતો તેવા અતિહાસિક સ્થાનમાં “હેમચંદ્રાચાર્ય સ્મૃતિ મંદિર” બનાવી ઐતિહાસિક વ્યક્તિ તરીકે શ્રીહેમચંદ્રાચાર્ય અને કુમારપાળની સ્મૃતિરૂપ તેમની મૂર્તિના તેઓશ્રીની આચાર્યપદ્મના અને ભગવાન શ્રી આદીશ્વર ભગવાનના વર્ષીતપનાં પારણાના—અક્ષયતૃતીયાના વૈશાખ શુદ્ધ ૩ના શુભ દિને પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી તેમજ

चंदराय
वरिष्ठ

॥१४॥

જેઓશ્રીએ ખંભાત ઉપર ઉપકારની અવિરત ધારા વહેવડાવી છે તે પૂ. શાસન સમ્રાટ શ્રીની મૂર્તિની પણ પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી તે પુનિત પ્રસંગ પ. પૂ. આ. નંદન સૂરીશ્વરજી મ. સા. પૂ. આ. કસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મ. સા. આદિ શ્રમણ ભગવંતોની પ્રધાનતારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ સમક્ષ કરવામાં આવી તે યોરછવ નિમિત્તે શેઠશ્રી ખુલાખીદાસ નાનચંદ તરફથી નવ્વાણુ અભિષેકની પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી તેમજ શેઠશ્રી કેશવલાલ ખુલાખીદાસ સંચાલિત શ્રી ભટ્ટીબાઈ સ્વાદ્વાદ સંસ્કૃત પ્રાકૃત પાઠશાળાનો ઉપરોક્ત પૂજ્યશ્રીઓની નિશ્રામાંજ ભવ્ય ધનામી મેળાવડો ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

માણેકચોકમાં શ્રીશાન્તિ સ્નાત્ર.

તેજ અરસામાં માણેકચોક ઓશવાલ ઉપાશ્રયે પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાન સૂરીશ્વરજી મ. સા. ના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે વૈશાખ શુદ્ધ ૧૧ શ્રીસંઘ તરફથી શાન્તિસ્નાત્ર સહિત અઢૂઘ મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો.

ભોંયરાપાડામાં શ્રીશાન્તિનાથજી જૈન દેરાસરની પ્રતિષ્ઠા.

શાસન પ્રભાવનાનાં અને ધર્મારાધનાનાં કાર્યોમાં જાણે વયમાં ખાંચોજ ન પડતો હોય તેમ એક પુરુ' થાય ન થાય ત્યાં ખીજુ' ચાલુ થઈજ જાય. વૈશાખ વદ ૬ ભોંયરાપાડાનું શ્રી શાન્તિનાથજીનું દેરાસર કે જે પૂ. આ. મ. શ્રી વિ. નંદનસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના માર્ગદર્શન પ્રમાણે પાયામાંથી નવું કરવામાં આવ્યું હતું તેની મહોત્સવપૂર્વક પ્રતિષ્ઠા માર્ગદર્શક પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતની નિશ્રામાં કરવામાં આવી હતી. જે શ્રી શાન્તિનાથજીનું મંદિર અતિપ્રાચીન હોવાના સાક્ષાત્કાર તરીકે પ્રાચીન તાડપત્રીય જ્ઞાનભંડારનું નામ શ્રીશાન્તિનાથ પ્રચીન તાડપત્રીય જ્ઞાનભંડાર એવું આપવામાં આવેલ જેમાં તાડપત્રની પ્રતોનો સારો સંગ્રહ છે અને શ્રી વસ્તુપાલ મંત્રીશ્વરના વરદ હસ્તે વિ. સં. ૧૨૬૦માં લખાયેલી શ્રીધર્માભ્યુદય મહાકાવ્ય નામની પ્રત આજે પણ મોજુદ છે.

રાજકાજમાં અગ્રેસર થઈ ભાગ લેતા એને તેમાં પોતાનું બુદ્ધિબળ અને બાહુબળ કેળવી જિનશાસનને ઉજવળ

चातुर्मास
संभारणा-

॥१४॥

ચંદ્રાય-
ચરિય

૧૧૫૧

ખનાવતા મંત્રીશ્વર કેટલાય કાર્યોમાં અવિરત રીતે રક્ત હોવા છતાં સાહિત્યને અને તેમાંય આધ્યાત્મિક સાહિત્યને કેટલુંય જીવનમાં ઉતાર્યું અને પચાવ્યું હશે કે જેઓ સાહિત્યમાં રસ ધરાવવા સાથે જાતે પ્રતિઓ પણ લખતા હતા. આધ્યાત્મિક કાર્યો આગળ તેઓ વ્યવહારનાં કાર્યોને અને રાજકાજના કાર્યોને પણ તુચ્છ સમજતા હતા. એટલુંજ નહીં પણ વ્યવહાર અને રાજકાજના કાર્યોમાં રસ લેતા તે પણ આધ્યાત્મિક કાર્યોની પુષ્ટિની દૃષ્ટિ રાખી નેજ. આધ્યાત્મિક કાર્યોને સખળ ખનાવવા માટે જૈન દર્શન પામેલા મહાભાગ્યશાળીઓની આ એક મહાન્ વિશિષ્ટતા હતી.

શ્રી ઋષિમંડળ પૂજન.

વૈશાખવદમાં પૂ. દાદા મહારાજ શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મ. સા. ના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે શેઠ અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાલા સંઘ તરફથી શ્રીપંચાદ્વિકા મહોત્સવ, શ્રી ઋષિમંડળ પૂજન લઘુવાવમાં આવ્યું જે પૂજન ખંભાતના આંગણે પ્રથમજ હતું. અયે તે શેઠ નટવરલાલ મોહનલાલ ખારેકવાળા તરફથી લઘુવ્યું હતું.

શ્રીમાણેકબેનની દીક્ષા

જેઠ સુદ ૨ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય સ્મૃતિમંદિરમાં શ્રીસિદ્ધચંક મહાપૂજન લઘુવાવાપૂર્ક સુંબઈ નિવાસી શ્રીમાણેકબેનનો દીક્ષાનો પ્રસંગ લખ્ય રીતે ઉજવાયો. દીક્ષાથીને અભિનંદન આપવાનો મેળાવડો શ્રી ભટ્ટીબાઈ સ્થા. સં. પ્રા. પાઠશાળા અને શ્રી સ્તંભતીર્થ સેવા સમાજ તથા શ્રી સંઘ તરફથી યોજવામાં આવેલ અને દીક્ષાનિમિત્તે આવેલા સાધર્મિકોની વોલીયંટર લાઇઓએ બહુ સુંદર સેવા બજાવી હતી જેમાં શ્રી ચીમનલાલ ખુશાલદાસે પણ સારી સેવા બજાવી હતી. સાથે સાથે સીહોર નિવાસી શાન્તાબેનની પણ દીક્ષા થઈ હતી.

જયકીર્તિ જ્ઞાનમંદિરનું ઉદ્ઘાટન.

જે. સુ. ૧૫ના પેટલાદ ધીપવાડમાં પૂ. પંન્યાસ શ્રી કીર્તિચંદ્ર વિ. ગણિના ઉપદેશથી તૈયાર થયેલ ઉપરોક્ત

ચાતુર્માસ
સંભારણા

૧૧૫૧

चंदराय-
चरिप

॥१६॥

ज्ञान मंदिरनुं उद्घाटन प. पू. आ. म. श्री विजय कस्तूरसूरीश्वरलु म.नी निश्रामां लव्य मહोत्सव पूर्वकं थयुं હતું.

ગુરુભગવંતોનાં ચાતુર્માસ.

અનેકવિધ શાસન પ્રભાવના અને ધર્મરાધનનાં દિન પ્રતિદિન વિશિષ્ટ વિશિષ્ટતર પ્રસંગો ચાલુજ રહેવાના કારણે તેમજ પૂજ્યવર્યોના શ્રીસંઘો ઉપર અતિ ઉપકાર હોવાના કારણે ચાતુર્માસ માટે આગ્રહભરી વિનંતીઓ થવા માંડી. ખંભાતના આંગણે ચાલુ રહેતાં વિશિષ્ટતર શાસન પ્રભાવનાનાં કાર્યોની દૃષ્ટિએ સુંદર લાભ થતો જોઈ તેમજ શ્રી સંઘના અતિ આગ્રહને વશ થઈ પૂજ્યવર્યોના ચાતુર્માસની વિનંતિ સ્વીકારવી પડી અને નીચે પ્રમાણે સં. ૨૦૨૨ ના ચાતુર્માસની સ્થિતિનો સ્વીકાર થયો—

પૂજ્યપાદચાર્ય શ્રીમદ્વિજય નંદનસૂરીશ્વરલુ મા સા તથા પૂ. પંન્યાસલુ શ્રી ચંદ્રોદયવિજયલુ ગણિવરાદિતું શ્રીસ્તંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન સંઘ-લાડવાડાના ઉપાશ્રયે.

પૂ. આચાર્ય શ્રીમદ્વિજયકસ્તૂરસૂરીશ્વરલુ મ. સા. માણેકચોક-ઓશવાલ ઉપાશ્રયે અને

પૂ. મુનિશ્રી અશોકચંદ્ર વિજયલુ નું શ્રી અંબાલાલ પાનાચંદ ધર્મશાળાના ઉપાશ્રયે નક્કી થયું.

યોગોદ્ધન તથા સૂત્રવાચન.

ચાતુર્માસના પ્રારંભમાં જ્યેષ્ઠે અષાઠશુદ્ધમાં પૂ. મુનિ શ્રી સૂર્યોદયવિજયલુ મ. સા. ને શ્રી ભગવતીલુ સૂત્રના યોગોદ્ધનમાં પ્રવેશ કરાવ્યો અને બીજા પણ પૂ. સાધુ સાધવીલુ મ. સાહેબોને યોગોદ્ધન ચાલુ થયા.

અષાઠવદ્ ૨ સૂત્રવાંચન તરીકે ધર્મરત્ન પ્રકારણનાં મંડાણ થયાં અને લોકો પૂર્વની જેમજ. વ્યાખ્યાનમાં ઠીક ઠીક રસ લેવા લાગ્યા અને માનવમેદની જામવા લાગી તેમા વ્યાખ્યાતા પૂ. પં. ચંદ્રોદયવિજયલુ મ. હતા. દર રવિવારે પૂ. પં. મ. તથા પૂ. મુનિ શ્રી સૂર્યોદય વિજયલુ મ. ના જાહેર પ્રવચનો થતાં.

ચાતુર્માસ
સંભારણ

॥૧૬॥

શ્રીસીમંધર સ્વામીજીના અક્રમ.

પંન્યાસજીના અમોઘ વાણીપ્રભાવના ફલરૂપે શ્રાવણમાસમાં વર્તમાન તીર્થંકર શ્રી સીમંધરસ્વામીજીની આરાધના નિમિત્તે અક્રમ તપ કરાવતાં તેમાં ૨૫૦ ભાવુકોએ લાલ લીધો હતો અને તેનાં અત્તરવાયણાં અને પારણાં ભાવિકો તરફથી ખૂબ ભક્તિપૂર્વક કરાવવામાં આવ્યાં હતાં.

પર્યુષણ પર્વારાધન.

પર્યુષણ પર્વની આરાધનામાં ઉપરોક્ત ત્રણેય ઉપાશ્રયોમાં પૂ. આચાર્ય ભગવંતો તથા પૂ. પંન્યાસજી મહારાજશ્રી આદિ શ્રમણભગવંતોની નિશ્રા પામી ભાવુકોમાં તપશ્ચર્યા વિનો સારો રંગ જામ્યો અને ઘણી ઘણી તપશ્ચર્યાઓ થવા સાથે વરઘોડા, સાધર્મિક વાત્સલ્ય વિ. શાસન પ્રભાવનાનાં સુંદર કાર્યો થયાં હતાં.

પૂજ્યશ્રીના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે શ્રીશાન્તિ સ્નાત્ર.

પર્યુષણ પછી તરતજ ભાદરવા શુદ્ધ ૧૦ સુધી શ્રી સ્તંભતીર્થ તપગચ્છ જૈન સંઘ-લાડવાડાના ઉપક્રમે શ્રી સ્થંભનપાર્શ્વનાથજીના દરોસરે પૂજ્યપાદાચાર્ય શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મ.સા.ના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે શાન્તિ સ્નાત્ર સાથે અષ્ટાદિકા મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો.

પૂ. મુનિશ્રીસૂર્યોદયવિજયજી મ. ને ગણીપદ.

આસોવદ ૬ પૂ. મુનિ શ્રી સૂર્યોદયવિજયજી મહારાજ શ્રીને શ્રી ભગવંતીજી આદિ શાસ્ત્રોની અનુસારૂપ ગણિપદારોપણનો પ્રસંગ આવતાં શ્રી માણેકચોક-ઝોશવાલ ઉપાશ્રયમાં શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપૂજન કરવાપૂર્વક મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો અને તે પ્રસંગે મુંબઈ, અમદાવાદ, ગોધરા, લુણાવાડા, વેન્લપુર, કપડવંજ વિ. ગામોથી સાધર્મિકો પધાર્યા હતા અને શ્રી સંઘે તેઓશ્રીની અપૂર્વ સાધર્મિક ભક્તિ કરી હતી અને તેજ અરસામાં શ્રી હાદ્યાભાઈ ગાંડાભાઈના ટ્રસ્ટીઓએ શ્રી હાદ્યાભાઈના સ્વર્ગવાસ નિમિત્તે પૂ. શ્રમણ ભગવંતોની નિશ્રામાં શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપૂજન શ્રી માણેકચોક ઝોશવાળ ઉપાશ્રયમાં ઉજવવામાં આવેલ.

ચાતુર્માસ
સંભારણા

૥૧૭૥

त्रेणु स्थानोना यातुर्मास परिवर्तन अनुक्रमे शा. ङ्गमशीलार्ध पूंजलार्ध; शा धरमयंद शीरयंद तथा मोटा
योलावाडाना लार्धयो तरक्षी समड णद्लाववामां आण्युं હતું.

વિ. સં. ૨૦૨૩ કારતક વદમાં પૂ. સાધવીજી શ્રી પ્રવિણશ્રીજીનાં શિષ્યા સાધવીજી શ્રી ચંદ્રલતાશ્રીજીનાં પાંચસો
આયંબિલ સુખશાતાપૂર્વક પૂર્ણાહુતિ પ્રસંગે પૂ. ગુરુભગવંતોની નિશ્રામાં શ્રી સ્થંભનપાર્શ્વનાથજીના દેરાસરે
અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ સહિત શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાપૂજન લક્ષ્યાવવામાં આણ્યું હતું જ્યાં વડોદરા, ગોધરા, વેજલપુર, લુણા-
વાડા, કપડવંજ વિ. સ્થળોએથી સાધર્મિક પધાર્યા હતા અને શ્રી સંઘે સારો ભક્તિનો લાભ લીધો હતો. અને તે
નિમિત્તે ચૈત્યપરિપાટી રાખવામાં આવી હતી.

ગુરુ ભગવંતોનો વિહાર.

આમ અનેક રીતે શાસનપ્રભાવનાનાં અને ધર્મારાધનાનાં વિધવિધ કાર્યો કરાવી જનતાના હૈયામાં એટલી
સુવાસ પ્રસારાવી હતી કે કારતક વદ ૬ અમદાવાદ તરફ વિહાર કરતા જનતાનાં હૈયાં અશ્રુભીનાં બની ગયાં હતાં
અને પૂ. ગુરુભગવંતોએ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મ. શ્રીવિજયોદયસૂરીશ્વરજી મ. ને વંદના કરવા તથા શ્રી નેમિદાસ-
ભાઈની દીક્ષા નિમિત્તે અમદાવાદ તરફ વિહાર લંબાવવાનો થયો.

રાજનગરમાં પ્રવેશ-તેમ દીક્ષા.

અમદાવાદમાં ભવ્ય સામૈયાપૂર્વક નગર પ્રવેશ કર્યા બાદ માગશર શુદ્ધિ ૩ પાંચ મહાન્ ધુરંધર આચાર્યો—
પૂ. આ. મ. શ્રી વિજયોદય સૂરીશ્વરજી મ. પૂ. આ. મ. શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મ. પૂ. આ. મ. શ્રીવિજય પદ્મસૂરિશ્વરજી
મ. પૂ. આ. શ્રીવિજયકસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મ. પૂ. આ. શ્રીવિજયદક્ષસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ શ્રમણ ભગવંતોની નિશ્રામાં
શ્રી ઘાટકોપર શ્રી સંઘના અગ્રગણ્ય અને જેમના સુપુત્રે પહેલાં દીક્ષા લીધી હતી જેમનું નામ મુનિશ્રી અન્વિતચંદ્ર
વિજયજી છે તે શ્રી નેમિદાસભાઈએ વયોવૃદ્ધ—અનુભવવૃદ્ધ બની મોટી ઉંમરે પણ મોક્ષ માર્ગમાં વીર્ય ફારવવાની
તમન્ના સાથે અને આ વેશે નહીં મરવું એવા સંકલ્પ સાથે પોતાના ધર્મપત્ની ગુલાબબેન સાથે ઉપરોક્ત
સંકલ્પની સિદ્ધિરૂપ સંયમ ધર્મનો સ્વીકાર કર્યો. પૂ. ગણિ શ્રી સૂર્યોદયવિજયજી મ. ના પોષ-સુદ ૧૧ ના સમહ
થયેલ પંચ્યાસપદ પ્રદાન સાથે નૂતન મુનિ શ્રી પ્રશાન્ત ચંદ્રવિજયજી મ. ની વડીદીક્ષા થઈ હતી.

પૂ. આચાર્ય ભગવંતોનું પુનઃ ખંભાત તરફ પ્રયાણ અને શ્રી અશ્વીનકુંભારની દીક્ષા.

શાસનપ્રભાવનાનાં કાર્યો પૂ. આચાર્ય મહારાજદિ શ્રમણુ ભગવંતોની જાણે રાહજ ન જોતાં હોય તેમ એક પુરુ થાય ન થાય ત્યાં બીજાં તૈયારજ હોય તેમ ખંભાતના ઝવેરી અમૃતલાલ અંબાલાલ આદિ ચોશવાલ સંઘની તેમના સુપુત્ર અશ્વીનકુમારની દીક્ષા માટે આગ્રહ ભરી વિનંતિ થતા તેમજ પોતાના ઘર આંગણેજ ચારિત્ર ગ્રહણ કરાવવાનો મહામૂલો પ્રસંગ ઉજવવાની ઉત્કટ ભાવનાને વશ થઈ પૂ. આચાર્ય મહારાજ આદિ શ્રમણુ ભગવંતોએ વિનંતિનો સ્વીકાર કર્યો અને ખંભાત તરફ પુનઃપ્રયાણુ કર્યું.

અને વિહાર કરતાં પૂજ્ય શ્રી ભવ્ય સ્વાગત સામૈયા પૂર્વક ખંભાત પધાર્યા.

શ્રી અશ્વીનકુમારે કોલેજમાં અભ્યાસ કરેલ તેમજ શેઠશ્રી કેશવલાલ બુલાખીદાસ સંચાલિત શ્રી ભટ્ટીબાઈ સ્થાદ્રાદ સંસ્કૃત પ્રાકૃત પાઠશાળામાં આધ્યાત્મિક—ધાર્મિક અભ્યાસ પણ ખૂબ મનનપૂર્વક કરેલ તેમની દીક્ષા નિમિત્તે શ્રી અમૃતલાલ અંબાલાલ તરફથી ચોશવાળ માણેકચોક ઉપાશ્રયે મહોત્સવ કરવામાં આવ્યો વળી દીક્ષાર્થીને અનેક મંડળો, સંઘો અને ઉપરોક્ત પાઠશાળા તરફથી અભિનંદનના મેળાવડાઓ યોજવામાં આવ્યા અને મહાવદ્દ ઉ દીક્ષા આપી પરમપૂજ્ય બ્યા. વા પંન્યાસજી શ્રીમચ્ચંદ્રોદયવિજયજી ગણિવરના શિષ્ય મુનિશ્રી હીંકાર-ચંદ્રવિજયજી તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા.

પેટલાદમાં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ.

અગાઉ જણાવી ગયા તેમ એક કાર્ય પુરુ થાય ન થાય ત્યાં બીજાં વિશિષ્ટતમ કાર્યો તૈયાર જ હોય. દીક્ષાનું કાર્ય પૂરું થતાની સાથેજ પેટલાદ શ્રી ચંદ્રપ્રભુ સ્વામિજીના દેરાસરની પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે આગ્રહ ભરી વિનંતિ થતાં પૂ. ગુરુભગવંતો ખંભાતથી વિહાર કરી પેટલાદ પધાર્યા અને ત્યાં મહા વદ્દ૧૧ના ભવ્ય રીતે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઉજવાયો.

“સિરિ ચંદ્રાયચરિય” ગ્રંથનું ઉત્થાન.

પરમપૂજ્ય આચાર્ય શ્રીમદ્વિજયકસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ પ્રાકૃત ભાષાના પ્રખર વિદ્વાન્ છે અને તેઓશ્રીએ પ્રાકૃત ભાષાનું ઘણું પરિશીલન અને દોહન કરવા સાથે પ્રાકૃત ભાષામાં સાહિત્ય રચનારા બહુજ અદ્ય વ્યક્તિઓ નજરે પડે છે તે પ્રસંગે—

સંસ્કૃત સાહિત્ય ઘણું વિશાલ પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ હોતાં અને પ્રાકૃત સાહિત્ય તરીકે અને તેમાં સરળભાષામાં તેમજ લોકઢૈયામાં ઉંડો ભાવ ઉત્પન્ન કરે તેવા સાહિત્ય તરીકે ‘સિરિ ચંદ્રાય ચરિય’ રચવા પૂજ્યપાદ દાદા મહારાજ શ્રી મદ્વિજય વિજ્ઞાન સૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબે ઉપરોક્ત પ્રાકૃત વિદ્વિશારદ પૂ. આચાર્ય શ્રીમદ્વિજય કસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબને પ્રેરણા આપી અને પરમપૂજ્ય આચાર્ય શ્રીમદ્વિજયનંદન સૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબે એજ બાબતને ખૂબ પુષ્ટિ આપતાં પૂ. આ. કસ્તૂરસૂરિજી મહારાજ સાહેબે રચનાને પ્રારંભ કર્યો અને પ્રેરણાનું અમૃત-પાન કરાવનાર પોતાના ગુરુજી પૂ. વિજ્ઞાનસૂરજી મહારાજ સાહેબની હયાતિમાંજ આ સુંદરતમ ગ્રંથ પૂર્ણાહુતિને પામતાં ખંભાતમાંજ જેની રચના થઈ હોવાથી તેને પ્રસિદ્ધ કરવા ખંભાતના શ્રી સ્તંભતીર્થ તપગચ્છ સંઘ (લાડવાડા)ને પૂ. આ. શ્રીમદ્વિજય નંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પૂ. આ. શ્રીમદ્વિજય વિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની પ્રેરણા પામીને સંપૂર્ણ ખર્ચે આ અત્યુત્તમ ભાવવાહી પ્રાકૃત ભાષાનું સાહિત્ય સિરિ ચંદ્રાયચરિય પ્રગટ કરવાનો અમેા શ્રી સંઘને અપૂર્વ દાન મળ્યો.

ઉપસંહાર.

આમ ઉપરોક્ત પૂ. આ. શ્રીમદ્વિજય નંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ તથા પૂ. આ. શ્રી મદ્વિજય વિજ્ઞાન સૂરીશ્વરજી મહારાજ અને પૂ. આ. શ્રીમદ્વિજયકસ્તૂરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ આદિ વિશાલ પરિવારનાં બે ચાતુર્માસ થતાં ખંભાતના સંઘોમાં ઘણાજ શાસન પ્રભાવનાનાં વિશિષ્ટ વિશિષ્ટતર વિશિષ્ટતમ કાર્યોરૂપ સુંદર ફલ પ્રાપ્ત થયું જેનું અહીં કિંચિત્ દિગ્દર્શન કરવામાં આવેલ છે.

ધૃતિ શમ્

चंदराय
चरिप

॥१७॥

पासंगियं

सिरपरमपयपहाहिलाससीला सिरिजिणीसरधम्माराहणपरा समणसमणीवरा सिरिमुणिसुव्वयतित्थयराणं
संनिहिम्मि संपत्तसामण्णभावस्स सिरिचंदरायस्स सवणामयसंनिहं एयं चरियं सावहाणा सवणविसयं विहेंतु
वियारेंतु धम्मवएसदाणविसयं च विरयंतु सया ।

पत्थुयचरियं तु पंडियमोहणविजयविणिम्मियचंदरायरासाणुसारेण गुरुदेवसिरिविन्नाणस्सरिरायस्स परमपे-
णाए तह य सुहासिच्चाएण य एयचरियनिम्मवणे अहं अतरो वि पक्कलो संजाओ, एयं तु गुरुदेवाणुकंपाए
अणुवमं फलं वियाणियव्वं ।

अन्नं च रासकारगपंडियमोहणविजयस्स पुरओ चंदरायरासविहाणम्मि पाइयचंदरायचरियं विज्जमाणं
संभाविज्जइ, जओ रासब्भंतरगयपौइयगाहादुगेण तह य तहिं वण्णिज्जमाणानं महातित्थ-खित्ताइवत्थूणं वण्णण-
दंसणेण नज्जइ जं पुव्वं पाइयभासानिवद्धं विसालं चंदरायचरियं आसि त्ति । अहुणा उ कत्थ वि अदंसणाओ
समयपवाहदोसेण लुत्तपायं ति, वियाणिज्जइ ।

१ आभापुरम्मि निवसइ, विमले पुरे ससहरो समुगमिओ । अपत्थियस्स पिम्मस्स, विहिहत्ये हवइ निव्वाहो ॥
वसिओ ससि आगासे, विमलपुरे उगमीअ जहा सुहं । जेणाभिओ जोगो, स करिस्सइ तस्स निव्वाहं ॥

—रासमज्झगयगाहादुगमेयं ति—[पृ. ८१.]

पासंगियं

॥१७॥

चंदराय-
चरिण

॥१८॥

कहाणुयोगस्स विसिद्धया—

सिरिजिणागमगंथा चउविभागेसु विभत्ता संति, तत्थ धम्मकहाणुयोगम्मि विउल—विविहकहाणं ठाणं विसालं अत्थि, अओ दव्वाणुयोग-चरणकरणाणुयोग-गणियाणुयोगाओ धम्मकहाणुयोगट्ठाणं कहां पि न लहुयं, जओ चउपायपल्लंगस्स चउण्हं पायाणं पहाणया अत्थि, तह वि कहाणुयोगेण संपत्तचरणकरणाणुयोगाराहणाए बहवो भव्वजीवा परमपयं पत्ता पावंति पाविस्संति य ।

पुरायणकहा पाइय-सक्कयभासासु विरइया बहुआ संति, ताओ वाल-जुवग-पोढ-बुद्धवग्गाणं महुवयार-कारिणीओ संति । इह हि मम एसो पयासो पाइयभासाए पारंभिगऽव्भासिवग्गस्स विसेसलाहट्ठं होज्जा, तं च संलक्खित्ता मरहट्ठ-आरिस-अद्धमागहीभासाए विसिद्धसरलपयोगभरभरियं एयं चरियं मए विरइयं ।

विसयपहाणत्तणं—

इह सीलगुणपहावो तह य तित्थाहिरायसिरिसिद्धगिरिमहातित्थस्स दव्व-भावत्थवकयाराहणाए एहिग-पारलोगिगाणुवमफलदाइत्तणं, सुहासुहभावाणं चित्तण-वत्तणाइं अप्पणो केरिसाइं सुहासुहफलप्पयाणपक्कलाइं भवंति ? । अप्पो वि अप्पणा विहिओ पमाओ गुणावलीए एरिसो जाओ जेण तीए पिय-विप्पयोगाइ-अच्चंतदुह-दाइकम्मविवागो अणुभूओ । तहा गयणगमणपमुहविज्जासिद्धीए निरंकुसभावं पत्ताए वीरमईए चंदरायपुत्तं पइ निदयत्तणं केरिसं विहियं, जओ वुत्तं—‘अच्चुग्गपुण्णपावाणं इहेव फलमावइ’ त्ति नाएण वीरमई

पासंगियं

॥१८॥

चंदराय-
चरिण

॥१९॥

नियपावकम्मुदयाओ पज्जंते मरणं पाविऊणं निरयम्मि समुप्पणा, चंदराओ हि विसुद्धसीलवलेण परमपयं
संपत्तो त्ति सुहासुहकम्मफलपयंसणपरं इमं चरियं वियाणियव्वं । विसेसविसयजिण्णास्सहिं चंदरायचरियस्स
विसयाऽणुक्कमणिगा पेक्खियव्व त्ति । पज्जंते-

एयं चरियं भव्वं, पढंत-वायंत-झायमाणा भो । भविया तह तुम्हे वि य, होह सया सच्चरणसीला ॥१॥

विक्कमस्स सत्तावीसाहियदुसहस्ससंवच्छरे जेद्व-

पुण्णिमाए सावरमईए सिरिचिंत्तामणि-

पासनाहसंनिहिम्मि ।

—विजयकत्थूरसूरी

विसयाणुकमणिगा

पढम-उद्देसे-

सिरिमुणिसुव्वयत्तिथे, दिक्खिय-चंदनरवइ-चरित्तस्स । पइउद्देसपसंगा, इह कहिज्जंति वोहट्ठं ॥ १ ॥

पसंगा

पुट्ठंका-

१-मंगलगाहाओ, जंबूदीववण्णं

१-२।

२-आभापुरीनयरीए वीरसेणनरिंदस्स वण्णं, मिगयानि-
मित्तं च वंकगइतुरंगमेण सद्धिं रण्णो अडवीए गमणं ३-४।

३-वीरसेणनिवस्स वावीए पवेसो तत्थ य जोगिणा सह संगमो
तह य कन्नाए रक्खणं च ५-६।

पसंगा

पुट्ठंका

४-वीरसेणनरवइस्स पुरओ कन्नाए नियसरूवकहणं, नरिंदस्स
अग्गओ सेवगाणं हियवयणं, चंदावईकन्नाए पाणि-
ग्गहणं च ७-१०।

५-चंदकुमारजम्मो

११।

६-वसंतसमयम्मि नरवइणो लज्जाणम्मि समागमणं, पुत्तविर-

विसयाणु-
कमणिगा

॥१९॥

चंदराय-
चरिप

॥२०॥

पसंगा

पुडंका

- हियाए वीरमईए दइव्वं पइ उवांलंभो तह य तीए आसा-
सणट्ठं कत्तो वि तत्थ सुगस्सागमणं, 'पक्खिणो वि पुरु-
वयारपरा हुंति', सुगस्स वीरमईए उवायदंसणं, १२-१६।
७-वीरमईए कज्जसिद्धीए निग्गमणं, अच्छरसाओ गयणगामि-
णीपमुहविज्जाणं संपत्ती, वीरमईए विज्जासाहणं १६-२१।
८-चंदकुमारस्स गुणावलीए सह विवाहो २१।
९-वीरसेणनरवइणो वेरगं, चंदकुमारस्स रज्जं दाऊणं चंदा-
वईए संजुओ वीरसेण-नरिंदो दिक्खं गिण्हेइ, कमेण य
निव्वाणसुहं पावेइ २१-२३।
१०-विज्जाबलगावियवीरमईए चंदरायस्स पुरओ नियसत्तीए
वण्णणं, वीरमईए कवडवयणेहिं गुणावली साहीणा कया,
वीरमईए गुणावलीए पुरओ देसंतरगमणट्ठं वयणजुत्तीओ,
२४-३४।
११-वीरमईकयविमलापुरीए वण्णणं, वीरमईकयदेवाराहणवसेण
चंदनरिंदस्स सिग्घं गेहे आगमणं ३४-३७।
१२-चंदनरिंदस्स कवडनिद्दाए सयणं, सयणम्मि सुत्तं चंदरायं
ददट्ठणं गुणावलीए वीरमईए समीवम्मि आगमणं, वीरमई-

पसंगा

पुडंका

- वयणेण वत्थनिम्मियपुरिसागिइसहियचंदरायसेज्जं तिव्वुत्तो
कंवाए पहरिऊणं गुणावलीए पच्छा आगमणं ३७-४०।
१३-विमलापुरीए गमणाय पारंभो, मग्गम्मि समागय-अट्ठावया-
इत्तिथाणं लवणसमुद्दस्स य वण्णणं गुणावलीपुरओ वीर-
मईए कयं ४१-४४।
१४-गुणावलीसहियवीरमईए तह य पच्छण्णभावेण चंदरायस्स
विमलापुरीए दुवारम्मि आगमणं ४५-४६।
इअ पढमो उद्देसो।

विइय-उद्देसे-

पसंगा

पुडंका

- १-पओलिदुवारम्मि रायसेवगेहिं सह चंदरायस्स संगमो
विवाओ अ- ४७-४८।
२-सेवगेहिं समं चंदरायस्स सिंहलरायसहाए आगमणं, सिंह-
लरायकयसम्माणं च । चंदरायस्स सच्चसरूववियाणाय
सिंहलनरिंदस्स विण्णत्ती, हिसगमंति-पमुहनिव्वंधवसेण
चंदनिवस्स किंचि वि नियसरूवपयडणं ४९-५५।

विसयाणु-
कमणिगा

॥२०॥

चंद्राय-
चरिप

॥२१॥

पसंगा

पुढंका

३-हिसगमंतिणो सिंहलनरवड्कुट्टिपुत्तदठं पेमलालच्छि परि-
णेऊणं अप्पणाय चंदरायस्स विण्णवणं, अणइयकज्जं
अणंगोकुणंतेण चंदराएण हिसगमंती अप्पणो परिचयं करा-
वेइ-सिंधुदेसे सिंहलनयरम्मि कणयरहो नाम राया, कण-
गवई नाम महिसी, हिसगो नाम हं मंती, कविला नाम
धाई ५६-५८।

४-कणगवईए पुत्तचिंता, रण्णो पुत्तदठं अट्टमेण तवसा कुल-
देवीए आराहणं, देवीए कुट्टपुत्तपयाणं, रोगरहियपुत्ताय
सिंहलरायस्स विन्नत्ती, ५८-६१

५-पुत्तजम्मूसवो, कणगज्झओ नाम, पुत्तमुहदंसणाय पठर-
जणाणं आगमणं ६१-६४

६-सिंहलपुरवावारीणं विमलापुरीए आगमणं, तह य मय-
रज्झयरायपुरओ कणगज्झयकुमाररूपसंसा, मयरज्झयनर-
वड्णो मिगयाए निमित्तं निग्गमणं, तत्थ वि अण्णववहा-
रिमुहाओ कणगज्झयकुमाररूपसंसासवणं ६४-६६

७-रायसहाए पेमलालच्छीए कणगज्झयकुमारेण समं विवा-
हवियारो, तेहिं वावारीहिं सद्धिं नियपहाणपुरिसाणं विवा-
हकरणदठं सिंहलपुरीए पेसणं ६६-६७।

पसंगा

पुढंका

८-हिसगमंतिणा धणकोडीसमप्पणेण वसीकया ते विवाहमुहु-
त्तदिणनिण्णयं किच्चा निय-नयरे समागया ६७-७३।

९-कुलदेवीवयणेण विवाहदुं अम्हाणं इह समागमणं ७३-७६

१०-‘पेमलालच्छि भाडएण परिणेऊणं अम्हाणं देसुं ति चंद-
रायपुरओ हिसगमंतिस्स विण्णत्ती, चंदरायस्स कणगज्झय-
मिसेणं परिणयणदठं निग्गमणं ७७-७८।

११-वरं ददट्ठणं सासू-वहूणं विवाओ ७९-८०।

१२-वरकन्नाणं सारीपासकीलणं ८१।

१३-सिंहलनरिंदस्स हिसगमंतिस्स य तत्तो निग्गमणदठं चंद-
रायं पइ वयणाइं, चंचलचित्तं गंतुकामं नियपियं पासित्ता
पेमलालच्छीए वयणाइं, भज्जं चइत्ता तओ चंदरायस्स
निग्गमणं ८२-८६।

१४-चंदरायस्स रुक्खकोडरम्मि निलीणत्तणं, रुक्खाखुड-सासू-
वहूणं च वत्तालावो, आभापुरीए आगमणं, कवडनिदाइय-
चंदरायस्स निदाविमोक्खणदठं कंवासहियगुणावलीए आग-
मणं ८६-८८।

१५-परुप्परं वंचमाणाणं चंदरायगुणावलीणं वयणुल्लावा ८९-९५।

विसयाणु-
कमणिगा

॥२१॥

चंदराय-
चरिए

॥२२॥

इअ बीओ उहेसो ।
तइए उहेसे-

पसंगा

पुढंका

- १-ताणं दंपईणं परुप्परवंचणदठं वयणजुत्तीओ, चंदरायदेहम्मि विवाहचिन्हं ददट्ठणं संजायसंसयाए गुणावलीए वीरमई पइ उवालंभो १६-१९।
- २-कुद्धाए वीरमईए चंदराओ कुक्कुडभावं संपाविओ, कुक्कुडभावपवणं चंदरायं पासिऊणं गुणावलीए दीणवयणाइं, कुक्कुडं गहिऊणं समागयाए गुणावलीए उवरिं वीरमईए कोवो- १९-१०५
- ३-भिक्षानिमित्तं समुवागयमुणिरायस्स उवएसो, कुक्कुडरायं रक्खंतीए गुणावलीए करुणवयणाइं, कुक्कुडं पासित्ता पउराणं वट्ठालावो- १०६-११०।
- ४-पइविहीणा पेमलालच्छी तह हिंसगमंतिणो कवडरयणाप-बंधो, पेमलालच्छीकयं कणगज्झयकुमारस्स अवमाणणं १११-११३।
- ५-हिंसगाइणा 'एसा विसकन्न' त्ति कलंकिया पेमलालच्छी नियपिउणा वहाइ चंडालोणं समप्पिया, वज्झभूमिं नीआए

पसंगा

पुढंका-

- पेमलालच्छीए चंडालाणं च वट्ठालावो, वज्झभूमिं समा-णीयाए पेमलालच्छीए नियपिउस्स संच्चनिरूवणं ११३-१२१।
- ६-पेमलालच्छीए विवाहदठं पेसिअपहाणपुरिसे सहाए आह-विऊणं संपुच्छणं, पहाणपुरिसेहिंतो सच्चसरूवं वियाणिऊणं रण्णो नीसंकीमवणं १२२-१२५।
- ७-सिंहलेसाइपंचणं निग्गहो, नयरम्मि समागयजंघाचारण-मुणिणो उवएसो, नमुक्कारमंतज्झाणपहावाओ सासणदेवीए वयणं- १२५-१२८।
- ८-पेमलालच्छीए जोइणीमुहाओ नियप्पियचंदरायस्स गुणाणं सवणं, १२८-१२९।
- ९-चंदरायस्स अदंसणम्मि पउरजणाणं खोहो, हियसिक्खापदा-यगमंतिसोवरिं वीरमईए असंतदोसारोवणं, वीरमई रजास-णम्मि अहिट्ठिअ त्ति नयरम्मि पडहुअघोसणं, कुक्कुडं ददट्ठणं मंतिणा पुच्छियाए वीरमईए असच्चालावो १३०-१३६।
- १०-हिमालयाहिवहेमरहनरवइणो आभापुरीरज्जगहणदठं सज्जी-भवणं, वीरमईसुमइमंतीणं हेमरहेण सद्धि जुद्धं, सुम-इमंतिणा विणिज्जिओ हेमरहो वीरमईए सेवगो जाओ १३६-१४१।

विसयाणु-
कमणिगा

॥२२॥

चंदराय-
चरिप

॥२३॥

पसंगा

पुट्टंका-

- ११-नियसुआसिवमालासहियसिवकुमारनडस्स रायसहाए आग-
मणं, नियजसं सुणिऊणं कुक्कुडोभूयचंदरायस्स दाणं, निय-
मविरुद्धं दाणं पासित्ता वीरमईए रोसो १४१-१४५।
- १२-वीयदिणे वि कुक्कुडरायस्स दाणं, कुक्कुडराओ विहगभा-
साए दाणम्मि अप्पणो मगगट्ठं सिवमालं कहेइ, वीरम-
ईए पुरओ दाणम्मि नडराएण कुक्कुडस्स मगगणं कयं
१४६-१४८।

१३-कुक्कुडरायविओगे गुणावलीए विलावो, वीरमई नडरायस्स
कुक्कुडपंजरं समप्पेइ, कुक्कुडरायं घेत्तूणं नडाण नयराओ
निगमणं १४८-१५४

१४-देसंतरम्मि भमंता ते नडा कमेण सिंहलपुरम्मि समागया,
सिंहलनरेससुहदेहिं सह नडसेणिगणं जुद्धं, तह सिंहलरायस्स
पलायणं च १५५-१६०।

१५-नडाणं पोयणपुरनयरे आगमणं, तत्थ दमगस्स वयणं
सोच्चा सेट्टिपुत्तलीलाहरस्स परदेसगमणविआरो, नेमित्तिएहिं
कुक्कुडम्मि रवंतम्मि पयाणमुहुत्तं दिण्णं, कुक्कुडरायस्स

पसंगा

पुट्टंका-

- सहं सोच्चा, लीलाहरस्स विदेसगमणं, पियविरहियाए
लीलावईए कुक्कुडराएण सह वट्ठालावो १६०-१७१।
- १६-नडाणं विमलापुरीए समागमणं, पेमलालच्छीए वामनयण-
फुरणं, रायसहाए नडाणं समागमणं १७१-१७३।
- १७-पेमलालच्छि पासित्ता कुक्कुडरायस्स हरिसेण नच्चणं,
उमण्हं दिट्ठिमिलणं १७३-१७६।
- इअ तइओ उहेसो ।

चउत्थ-उहेसम्मि-

१-विमलापुरीनरवइणो नडरायाओ चंदरायवुत्तंतसवणं, पेम-
लालच्छीए कुक्कुडरायगहणेच्छा, कुक्कुडरायगहणट्ठं नर-
वइस्स नडरायसमीवम्मि गमणं, कुक्कुडरायस्स पुरओ
पेमलालच्छीए नियदुक्खपयडणं १७७-१८६।

२-कुक्कुडराएणं समं पेमलालच्छीए पुंडरीगगिरिजत्तानिमित्तं
निगमणं, सूरियकुंडम्मि कुक्कुडरायस्स पवडणं, कुक्कुड-
त्तणं जहिऊणं चंदराओ पयडीहूओ, सिरिउसहजिणीसरस्स
अच्चणं, जुगाइजिणगुणगाणं १८७-१९२।

३-चारणसमणमुणिपुरओ धम्मसवणं, मयरज्झयनिवाईणं सिरि-

विसयाणु-
कमणिगा

॥२३॥

पसंगा

पुट्टंका-

विमलायलसिहरम्मि चंदरायमिलण्डं आगमणं, चंदरायस्स विमलापुरीए पवेसो. मयरज्झयनरवरइणो पच्छायावो, चंदराएण मयरज्झयनिवस्स पुरओ नियपुव्वत्ता कहिया, मयरज्झयनिवेण वहाय आइड्डाणं सिंहलनरेसाणं पंचण्हं रक्खणं १९३-२०१।

४-चंदरायस्स गुणावलीए उवरिं लेहपेसणं,, कुक्कुड्डीहूओ चंदराओ मणुअत्तणं संपत्तो त्ति वत्ता वीरमईए वि वियाणिया, चंदरायस्स वावायण्डं वीरमईए देवाराहणं, चंदरायस्स पुण्णपहावेण तीए देवाराहणं निष्फलं जायं २०२-२०७।

५-कुद्धाए वीरमईए विमलापुरीए आगमणं, देवलद्धसमायारेण चंदराएण हया वीरमई छट्ठीए निरयभूमीए ससुववण्णा २०७-२१०।

६-पियवियोगदुहिणीए गुणावलीए लेहो सुणेण चंदरायस्स दिण्णो चंदरायस्स आभापुरीए गमणाय सज्जीभवणं, चंदराएण सह गच्छंति पेमलालच्छि पइ मायपियराणं हियसिक्खा २१०-२१६।

७-विमलगिरिरायस्स जत्तं काळणं चंदरायस्स पयाणं, कमेण

पसंगा

पुट्टंका

य पोयणपुरम्मि आगमणं, देविदसहाए चंदरायस्स सील-पसंसं सुणिऊण कोवि देवो विज्जाहरीरूवेण इह आगच्च सीलपरिक्खं कासी २१७-२२३।

८-चंदरायस्स आभापुरीए पवेसो, चंदराय-गुणावलीणं हासविणोओ, गुणावलीए गुणसेहरो पेमलालच्छीए य मणिसेहरो नाम पुत्तो संजाओ २२३-२२८

९-सिरिमुणिसुव्वयजिणीसरस्स आभापुरीए आगमणं समवसरणं च, सपरिवारचंदरायस्स वंदण्डं गमणं जिणदेसणा-सवणं च, सिरिमुणिसुव्वयवुत्तचंदरायाईणं पुव्वभवा, २२८-२४९।

१०-चंदरायस्स संवेगो. चंदरायस्स नियपियाणं नियाभिप्पाय-निवेअणं, सिरिमुणिसुव्वयसामिसंणिहाणम्मि दिक्खागहणं, चंदरायरिसिगणपरिवरिय-सिरिमुणिसुव्वयतित्थयरस्स आभापुरीए विहारो, हियसिक्खा २४९-२५६

११-चंदरायसिरिस्स पवयणव्भासो, निरइयारचारित्तराहणपर-चंदरायस्स केवलनाणुप्पत्ती २५६-२५८।

१२-चंदरायकेवलणो धम्मदेसणा २५८-२६१।

१३-सिरिसिद्धायलतित्थम्मि परमपयसंपत्ती, सिद्धिसिलासरूवं, पसत्थी- २६१-२६४।

विसयाणु-
कमणिगा

॥२४॥

चंदराय-
चरिप

॥२५॥

शुद्धिपत्रकम् । सोहिपत्तगं

पुद्गे	पंतीप	असुद्धं	सुद्धं	पुद्गे	पंतोप	असुद्धं	सुद्धं
१-	८	सूर-	सूर-				
२	११	वियद्धो	अवियद्धो	६८	१४	-वण्णण	-वण्णणं
४	८	पाणि	पाणि	६९	७	सुही हवंति	सुहीहवंति
६	४	प चच्छखी-	पच्छखी-	७२	९	निबंधं	निब्बंधं
९	८	-नरवइ	-नरवई	७२	१३	दंसणस्सा-	दंसणस्सऽ
१४	४	रोएसि	रोएसि	"	"	न चेइरे	न मुंचेइरे
१९	११	अमोह	अमोहा	"	१४	-जलं-	-जल-
२०	३	आगतूण	आगतूण	"	"	चदिणा-	चदणा-
"	८	-वयण	-वयणं	८९	७	धेत्तूण	धेत्तूण
२२	१४	चंदावइ	चंदावई	९६	२	-सत्ति सम-	सत्तिसम-
३६	११	केकारव	केकारवं	९७-१६८	हेडिग	बीओ	तइओ
४७-	हेडिग	पढमोउहे सो	बीओ उइसो	११०	४	कुणंती:	कुणंती
४८	हेडिग	"	"	१२७	३	-विबोहण-	-विबोहण-
५५	११	चइळण	चइळण	१३०	१३	य पउरलोगे	पउरलोगे
६३	९	समागच्छसु	समागच्छिसु	१३३	६	पहुडि	पहुडि

॥२५॥

चंद्राय-
चरिण

॥२६॥

१३६	९	ववगामिणो	वंकगामिणो
१४१	३	कि	कि
१४७	६	आयद्धि ऊण	आयद्धिऊण
१५०	१	समप्येमि	समप्येमि
१७१	१४	भूमि	भूमि
१७५	२	समप्येइ	समप्येइ

१७६	४	दिट्ठि सं-	दिट्ठिसं-
१७७	१	चउथो	चउथो
२०४	९	विसा	विसा
२५०	११	अविस्सणीअं	"अविस्ससणीअं
२५०	१२	साम्भसास-	"साम्भसास-
२५०	१३	सकयं	"सकयं
२५६	१३	जडचेय०	"जडचेय०

॥२६॥

सिरिचंदरायचरियग्रन्थरत्ननो प्रकाशन समारोह.

स्थंभतीर्थ-खंभात श्री संघना पुण्योदये प्रस्तुत चरियग्रन्थ रचनानो प्रारम्भ-पूर्ति तेम मुद्रण प त्रणे खंभातना आंगणे ज थया.

• • • सद्भाम्ये चरित्रकारमहात्मा. प. पू. आचार्य महाराज श्री विजय कस्तूर सूरेश्वरजी म. पू. आचार्य म. श्री विजय यशोभद्रसूरेश्वरजी म. पू. आचार्य म. श्री विजय देवसूरेश्वरजी म. पू. उपाध्याय श्री चन्द्रोदय विजयजी गणि. म. पू. उपाध्याय श्री कीर्ति चन्द्रविजयजी गणि. म. पू. गणि श्री अशोकचन्द्रविजयजी म. पू. प्रवर्तक मुनि श्री विजयचन्द्र विजयजी गणि. म. आदि नुं. वि. सं. २०२७ वै. सु. ११ ना भोंयरापाडाना श्री नवखंडा पार्श्वनाथजी ना देरासरे. जिनबिम्ब प्रतिष्ठा तथा श्रीगौतमस्वामीजी, शासन सम्राट् श्री विजय नेमि-सूरेश्वरजी म. तथा प्रस्तुत चरियग्रन्थना प्रेरक तेम चरित्रकार महात्माना गुरुदेव श्रीमान् विजय विज्ञानसूरेश्वरजी म. आदि त्रण गुरुमूर्तिनी प्रतिष्ठा निमित्ते पधारवानु थयुं अने अणचित्या उमंग उत्साह पूर्वक ते प्रतिष्ठा नु मंगलकार्य निर्विघ्न पूर्ण थयुं.

आ समय दरम्यान चंदरायचरियनुं मुद्रण कार्य पण पूर्ण थतां ते चरियग्रन्थनो प्रकाशन समारोह उजवी श्रुतभक्ति करवानो पुण्य अवसर अमो श्री संघने प्राप्त थयो.

चंदराय-
चरिण

॥२८॥

वि. सं. २०२७ वै. सु. १४ ता. ९-५-७१ रविवारनी मंगल प्रभाते श्री स्थंभतीर्थ तपगच्छ जैन श्री संघना लाडवाडाना उपाश्रयमां श्री संघना उपक्रमे—श्री डॉ. पन, पन कैलास (एम पी) ना वरदहस्ते उपरोक्त प. आचार्य भगवंतादि चतुर्विध श्री संघनी उपस्थितिमां भव्य रीते समारोह उजवायो के जे खंभातना इतिहासमां पोतानुं एक आगबुं पानुं उमेरतो गयो.

प्रसंगने अनुलक्षीने. प. पू. आचार्य म. श्री विजय नन्दनसूरीश्वरजी म. आदि सूरिभगवंतादि श्रमण भगवंतोना पू. साध्वीजी महाराजो, जुदा जुदा गाम नगरना श्री संघोना, तेम भारत तथा भारत बहारना अनेक विद्वानोना सैंकडोनी संख्यामां चरियग्रन्थ चरियग्रन्थकार तेम प्रकाशन समारोहनी अनुमोदना करतां संदेशाओ तार, तेम पत्रो द्वारा आव्या हता.

ज्यारें समारोह प्रसंगे, मुंबई, सुरत, वडोदरा, बोरसद, पेटलाद, अमदावाद, उस्मानपुरा, सावरमती बोटाद बि. स्थानेथी अग्रणीओनुं आगमन समारोहनी प्रौढतानी प्रतीति करावे तेबुं हतुं. श्री संघना आबाल वृद्धोना उत्साह अदम्य हतो. आम अमारा श्री संघमाटे श्रुतभक्तिनो अपूर्व महोत्सव गौरव रूप बन्यो छे.

प्रकाशन
समारोह

॥२८॥

प. पू. गुरुदेव श्रीमान्

दीक्षा : संवत् १९७६ फागण वद ३ मेवाढ

—: गुरु गुण संभारणा :-

सने १९७१ वि. सं. २०२७

प. पू. प्राकृत विशारद सिद्धान्त महोदधि
आ. म. श्री विजय कस्तूरसूरीश्वरजी महाराजश्रीना
७१ मां वरसना जन्म दिननो मंगल प्रवेश
तेमज

५१ वर्षनी संयम साधनानी अनुमोदना निमित्ते :-
पूज्यश्रीना विरचित - प्रकाशित - संपादित अने प्रेरित
प्रकाशनो गुणानुरागी महानुभावो तरफथी सप्रेम भेट ।

C/o.

श्री नेमिविज्ञानकस्तूरसूरि
ज्ञानमंदिर, गोपीपुरा-सूरत

ली.

शांतिलाल चीमनलाल संघवी
मेनेजींग ट्रस्टी ।

} मेनेजींग
ट्रस्टीजी

नानालाल लाडगावाणा
चीमनलाल संघवी
चीमनलाल संघवी

आचार्यपद संवत् २००१ फागण शुद्ध ४
बुरानपुर

पं० उदयचंद जी जैन

प्राध्यापक का० हे० वि० वि०

जैन धर्म गणेश वर्णोद. जैन (शोध) संस्थान

बाराणसी द्वारा भेंट

॥ विजय कत्थूरसूरि - विरह्यं ॥

सूरि चंद्राय चरियं ॥